

ESKİŞEHİR'İ KEŞFETMEYİ BİR DE BİSİKLETLE DENEYİN

Havaların ısınmaya başladığı şu günlerde, Eskişehir'den biraz uzaklaşıp doğayla iç içe bir yolculuğa çıkmaya ne dersiniz? **SAYFA 10**

VİDEO OYUNLARI TARİHİ - 1

Eğlenceli zaman geçirmek ya da gerçek hayattan bir nebze olsun uzaklaşmak için oynadığımız video oyunlarının hikâyesine yakından bakıyoruz. **SAYFA 11**

ÜNİVERSİTE ÜNİVERSİTEDEN HABERLER

SAYFA 2-6

ŞEHİR İNSANLIK TARİHİNE DAYANAN BİLİM: METEOROLOJİ

SAYFA 7

KÜLTÜR Ş SANAT YOLDA GEÇEN BİR HAYAT

SAYFA 9

EKONOMİ DİJİTAL DÜNYANIN DİJİTAL BANKA MODELİ

SAYFA 13

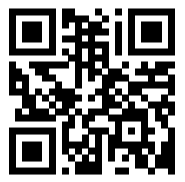
SPOR SATRANCIN AYAKTA OYNANAN VERSİYONU: DART

SAYFA 14-15

Anadolu Üniversitesi 1.Ligi ve 2.Ligi şampiyonları belli oldu

AKM Atatürk Kültür Merkezi

SAYFA 16

ANADOLU MOBİL

UYGULAMAYI İNDİRMEK İÇİN ANDROID VEYA İOS CİHAZINIZA KARE KODU OKUTUNUZ

TÜRK DÜNYASI BİLİM, KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ BASINA TANITILDI

Anadolu Üniversitesi'nin Eskişehir halkıyla buluşacağı önemli merkezlerin başında gelen Sazova'daki Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi'nin basın tanıtımı, Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı'nın katılımıyla gerçekleştirildi. Merkezin basın tanıtımına Bakan Nabi Avcı'nın yanı sıra Eskişehir Valisi Azmi Çelik, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Kopardal, Türk

Dünyası Ajansı ve Türk Dünyası Vakfı'nın yöneticileri ile çok sayıda basın mensubu katıldı.

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi'nin, Eskişehir halkıyla üniversitenin buluşacağı bir mekân olacağını ifade eden Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı ise, "Bizim hep söylediğimiz organik bağ yani halkıyla içi içe olan, yerelin sorunlarını akademik bakışla ve bilimsel yaklaşımla gözleyen ve çözüm önerileri geliştiren

üniversite modelinin bir örneğini hep birlikte gerçekleştirmiş oluyoruz." dedi.

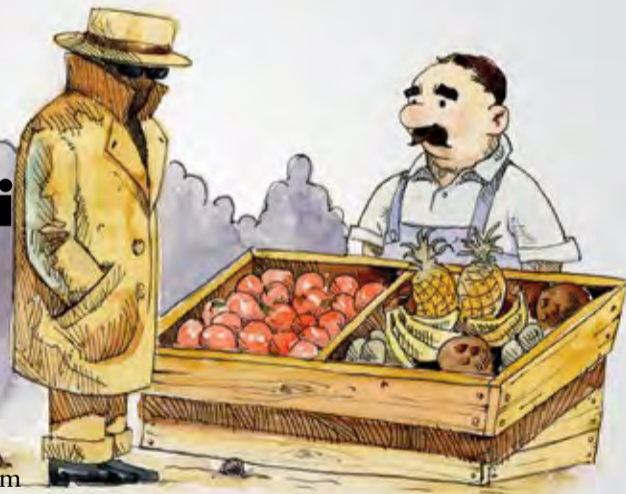
Eskişehir'in, 2013 Türk Dünyası Başkentliği sürecine ve Türk Dünyası Ajansı ile Vakfı'nın kuruluşuna da değinen Bakan Avcı, Anadolu Üniversitesi'nin merkezin tahsisıyla birlikte halkla iç içe olabileceği yeni bir kampüse kavuştuğunu dile getirdi. Türk Dünyası Başkentliği ile birlikte Eskişehir'in önemli merkezlere kavuştuğunu ve

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi'nin de bu merkezlerden biri olduğunu söyleyen Prof. Dr. Nabi Avcı, "İnşallah burada gençlerimiz, öğrencilerimiz ve sivil toplum kuruluşlarımız çok güzel etkinliklere imza atacaklar. Burası üniversitenin elinde daha da güzelleşecek. Çok daha verimli bilimsel, sanatsal ve kültürel etkinliklere mekân teşkil edecek." diyerek merkezin önemine dikkat çekti.

DEVAMI SAYFA 3'TE

POPÜLER DENETLEME METODU GİZLİ MÜŞTERİ UYGULAMASI

Özellikle Amerika'da 1 milyar dolarlık hacme ulaşmasıyla dikkat çeken gizli müşteri uygulamasının pazarı, ülkemizde de gelişimini sürdürmeye devam ediyor.

SAYFA 12

YAPRAK ÜZERİNE Hat ve Tezhip SANATI

SAYFA 8

Yaprak deyip geçmeyin. Adını yıllar boyunca nesilden nesile aktaran hat ve tezhip sanatı, yaprakların üzerinde de hayat buluyor.

YDYO'DAN YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE "ETKİLİ VE EĞLENCİLİ EĞİTİM" ODAKLI ÇALIŞMALAR

SAYFA 6

AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİ BAŞARILI ÖĞRENCİLERİYLE BİR ARAYA GELMEYE DEVAM EDİYOR

SAYFA 5

23 Nisan şenlik tadında kutlandı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Anadolu Üniversitesi'nde minik öğrencilerin katılımıyla hazırlanan çeşitli programlarla coşkuyla kutlandı.

Kreş ve Gündüz Bakımevi öğrencileri 23 Nisan dilek balonlarını uçurdu

Anadolu Üniversitesi Kreş ve Gündüz Bakımevi tarafından "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ve 2016-2017 eğitim yılı proje paylaşımı" programı düzenlendi. Öğrenci Merkezi Fuaye Alanı'nda gerçekleşen programda Kreş ve Gündüz Bakımevi öğrenci ve öğretmenlerinin dönem boyunca yaptıkları projeler ve gösteriler velilere sunuldu. Programa, Anadolu Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı Celal Öztürk, Temel Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mehmet Gültekin, Kreş ve Gündüz Bakımevi Müdürü Yrd. Doç.

Dr. Aslı Yıldırım, kreş öğretmenleri, öğrenciler ve veliler katıldı.

Kreş ve Gündüz Bakımevi Müdürü Yrd. Doç. Dr. Aslı Yıldırım programın amacının, çocukların 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı bilincine sahip olmalarını sağlamak olduğunu belirtti.

Programda kreş öğrencileri tarafından dönem içinde hazırlanan gösteriler sergilenecek 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı anmak amacıyla şarkı ve şiirler seslendirildi. Program, çocukların 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dileklerinin bulunduğu dilek balonlarını gökyüzüne bırakmaları ile sona erdi.

ASO'dan 23 Nisan Çocuk Konseri

Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası ve Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarları Çocuk Korusu'nun birlikte sahne aldığı "23 Nisan Konseri" Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi Opera ve Balo Salonu'nda sanatseverlerle buluştu. M.Erdem Çöloğlu ve Ebru Kemalbay Eren'in orkestra şefliğinde gerçekleştirilen konserde, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı coşkuyla kutlandı.

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ortaöğretim öğrencilerinin solist olarak sahne aldıkları, sunuculuğunu 7. sınıf öğrencisi Zeynep Duru Sertöğlü'nun yaptığı iki bölümlük konserin ilk bölümünde Feri Sakarya, "A.Vivaldi'den Sol Majör Keman Konçertosu, 1.Bölüm: Allegro", Efe Çankal, "A.Vivaldi'den la minör Keman Konçertosu 1. Bölüm: Allegro", Elif Duru Özçelik, "A.Vivaldi'den Fa Majör Flüt Konçertosu, Bölüm: Allegro non tanro", Duru Güzel, "J.S. Bach'tan la minör Keman Konçertosu, 1. Bölüm: Allegro Moderato", İsa Bülbül, "L.E. Larsson'dan Trombon Ko çertosu Op.45 No. 7,3 Bölüm: Allegro giocoso" eserlerini dinleyicilerin beğenisine sundu.

Konserin ikinci bölümünde ise Ceren Çakı, "G.F. Handel'den Si bemol Majör Arp Konçertosu, 1 Bölüm: Andante allegro", Defne Ekmekçi, "G.B. Viotti'den Sol Majör Keman Konçertosu, 1.Bölüm:

Alegro" Yağmur Tuna, "Ch. De Beriot: la minör Keman konçertosu, 1.Bölüm: Allegro maestoso" eserlerini seslendirdi. Ayrıca öğrenciler koro hâlinde G. Caccini'den "Ave Maria, Meyve Kanonu, C. Barratier'in 'Koro' filminden Vois Sur Ton Chemin ve Cerf-Volant" eserlerini dinleyicilerle buluşturdu. Kutlama sırasında 5. Sınıf öğrencileri Nehir Ekşi ve Çağla Karakuş 23 Nisan şiiri okudu.

Konser sonunda duygu ve düşüncelerini dile getiren Orkestra Şefi M.Erdem Çöloğlu, "23 Nisan kutlamasını teknik bir tören kapsamının dışına çıkararak konserle birlikte şenlik tadında geçen bir çocuk bayramına dönüştürdük. Öğrenciler, çaldıkları konçertoları ustalıklı seslendirdiler ve yaşlarından beklenmedik bir tecrübeyle profesyonel koroymuş gibi yüksek bir performans ortaya koydular." şeklinde konuştu. **Haber:** Betül SAÇAL Emre ÖZDEMİR

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi ilk kez kapılarını halka açtı

"Hüsn-i Hat Yansımaları ile Kırk Hadis-i Şerif" konulu "Hatt-ı Murat Kat'ı Sanatı 6. Deri Hat Eserleri" Sergisi, Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi'nde sanatseverlere kapılarını açtı. Murat Ateş'in eserlerinden oluşan sergiye; Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İlhami Ünlüoğlu, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybar,

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi Müdürü Doç. Dr. Mehmet Topal, Eskişehir İl Müftüsü Bekir Gerek, Sanatçı Murat Ateş ile çok sayıda sanatsever katılım gösterdi. Sergide; 40 hadisin deri üzerine işlenmiş hâli, iç ve dış kısımlarından oluşmak üzere toplamda 80 parça hâlinde bulunan eserlerin tümü ziyaretçilerin beğenisine sunuldu.

Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Ay-

bar sergiyle ilgili, "Değerli ve çok önemli geleneksel bir sanat olan kat'ı sanatı ile bizi tanıştırmak üzere, Murat Ateş'in eserlerinin yer aldığı bu sergide, emeği geçen kardeş Üniversitemiz Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'ne ve İl Müftülüğümüze teşekkür ediyorum." şeklinde konuştu.

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi Müdürü Doç. Dr. Mehmet Topal, açılış konuşma-

sında şu ifadelerle yer verdi: "Büyük medeniyetler, imanın sanata refakat ettiği medeniyetlerdir. Dolayısıyla burada medeniyetimizin zarif bir penceresinden başlangıç yapacağız. 2014 yılında yapımına başlanılan Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi, 2017 yılında tamamlanarak Anadolu Üniversitesine teslim edildi. Burası, Türk ve İslam medeniyetinin binlerce yıldır biriktirmiş olduğu değerleri sergilemeye çalıştığımız

bir yer oldu. Bugün de kat'ı sanatı ile ona yakışır bir açılış yapıyoruz. Bu zarif sanatı, Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri çerçevesinde burada açmış bulunuyoruz. Emeği geçen tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum."

Sergi açılışı, konuşmaların ardından katılımcılara plaket verilmesi ve kat'ı sanatçısı Murat Ateş'in eserlerini tanıttırmasının ardından sona erdi. **Haber:** Tamer ATAÇ

KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Dr. Elif Pınar KILINÇ

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Sorumlu Editör
Arş. Gör. İpek KUMCUOĞLU - Gökhan AKKURT

Görsel Tasarım
Fırat SOSUNCU - Ece CİLVE

İllustrasyon
Muhammet Feyyaz

EDİTÖRLER

Üniversite
Alper Hakan
YAVAŞÇALI

Şehir
Gökhan
AKKURT

Kültür Sanat
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Çevre
Arş. Gör. İpek
KUMCUOĞLU

Bilim ve Teknoloji
İlker
ŞEKERCİOĞLU

Ekonomi
Arş. Gör. Sibel KURT
Sedef ORAL

Spor
M. Sezer
KIZILATEŞ

Etkinlik Haberleri
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Fotoğraf
Eren
AVCI

Fotoğraf Ekibi: Canberk ÇEVİK - Samet Can ERÇEVİK - Enes ÇINAR - Nazar KILINÇ

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU - Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 18 Sayı: 750
Basım tarihi: 01 Mayıs 2017
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basımında
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 05 80 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi basına tanıtıldı

Anadolu Üniversitesinin Eskişehir halkıyla buluşacağı önemli merkezlerin başında gelen Sazova'daki Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi'nin basın tanıtımı, Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı'nın katılımıyla gerçekleştirildi. Merkezin basın tanıtımına Bakan Nabi Avcı'nın yanı sıra Eskişehir Valisi Azmi Çelik, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Kopal, Türk Dünyası Ajansı ve Türk Dünyası Vakfının yöneticileri ile çok sayıda basın mensubu katıldı.

"Pek çok etkinliğin gerçekleştirilebileceği güzel bir mekân sahibi olduk"

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezinin, Eskişehir halkıyla üniversitenin buluşacağı bir mekân olacağını ifade eden Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı ise "Bizim hep söylediğimiz organik bağ yani halkıyla iç içe olan, yerelin sorunlarını akademik bakışla ve bilimsel yaklaşımla gözleyen ve çözüm önerileri geliştiren üniversite modelinin bir örneğini hep birlikte gerçekleştirmiş oluyoruz." dedi.

Eskişehir'in, 2013 Türk Dünyası Başkentliği sürecine ve Türk Dünyası Ajansı ile Vakfının kuruluşuna da değinen Bakan Avcı, Anadolu Üniversitesinin merkezin tahsisıyla birlikte halkla iç içe olabileceği yeni bir kampüse kavuştuğunu dile getirdi. Türk Dünyası Başkentliği ile birlikte Eskişehir'in önemli merkezlere kavuştuğunu ve Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezinin de bu merkezlerden biri olduğunu söyleyen Prof. Dr. Nabi Avcı, "İnşallah burada gençlerimiz, öğrencilerimiz ve sivil toplum kuruluşlarımız çok güzel etkinliklere imza atacaklar. Burası üniversitenin elinde daha da güzelleşecek. Çok daha verimli bilimsel, sanatsal ve kültürel etkinliklere mekân teşkil edecek." diyerek merkezin önemine dikkat çekti.

"Üniversite olarak kimseyi mahcup etmeyeceğiz"

2013 Türk Dünyası Başkentliği kapsamında kurulan Türk Dünyası Ajansımız tarafından şehre önemli hizmetler sunulduğuna dikkat çeken Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Eskişehir'in Türk Dünyası Başkenti olmasında emeği geçen herkese teşekkürlerini ilettili. "Gerçekten bu başkentlik Eskişehir'imize çok önemli eserler kazandırdı." diyen Prof. Dr. Gündoğan, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Bu eserlerin en önemlilerinden biri de şu an içinde bulunduğumuz Türk Dünyası Bilim Kültür ve Sanat Merkezi. Yakında hizmete girecek olan merkezimiz öncelikle Türk Dünyası Ajansından, Türk Dünyası Vakfına geçmişti. Vakfımız da gerekli eksiklikleri tamamladıktan sonra yaklaşık 2 ay önce imzalanan protokolle birlikte Üniversitemize tahsisini gerçekleştirdi. Bu tahsiste emeği geçen herkese teşekkürlerimi iletmem istiyorum. İnşallah biz de Üniversite olarak kimseyi mahcup etmeyeceğiz."

Merkez, farklı etkinliklerle Eskişehir halkıyla buluşmaya hazırlanıyor

Merkezin fiziksel yapısı hakkında da katılımcılara bilgi veren Rektör Gündoğan, "80 bin metrekare genel alana sahip olan Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezi bünyesinde zemin katı 10 bin, giriş katı ise 5 bin metrekare olmak üzere toplamda 15 bin metrekarelik bir kullanım alanına sahip. Bunun dışındaki alanlar ise Türk Dünyası Vakfının tasarrufunda olan alanlar. Bizim kullanımımızda olan kapalı alanda yer alan kubbenin altında geleneksel Türk mimarisine göre inşa edilmiş yapılar var. Bu yapı içerisinde ayrıca 40 farklı odadan oluşan yapılar mevcut. Bu odalarda hem video sunumlarıyla hem de yazılı olarak Türk bilim adamlarının tanıtımı gerçekleştiriliyor. Bunun yanında 25 öğrencimizi rehber olarak görevlendirdik. Onlara gerekli eğitimler verildi ve verilmeye de devam edilecek. Gelen misafirlerimiz bu rehberler eşliğinde bu yapıyı dolaşacaklar. Aynı şekilde giriş katında yine 300 kişilik bir amfi tiyatromuz bulunuyor. Bu amfi tiyatrodada birtakım etkinlikler planlıyoruz. İnşallah önümüzdeki Ramazan ayında önemli etkinlikler düzenlemeyi düşünüyoruz." dedi.

Türk müziği artık bu merkezde dinleyicileriyle buluşacak

Merkeze yönelik olarak bu süreçte Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı bünyesinde Türk Müziği Bölümü kurduklarını dile getiren Gündoğan, Anadolu Üniversitesinin çok değerli ve başarılı bir Devlet Konservatuarı olduğuna dikkat çekti. Devlet Konservatuarı bünyesinde daha çok klasik batı müziği eğitimi verildiğini belirten Prof. Dr. Naci Gündoğan, bunun yanında Türk Dünyası Başkenti bir kentin üniversitesi olarak Türk Mü-

ziği Bölümünün de kurulmasını istediklerini söyledi. Yükseköğretim Kurulu'ndan gerekli izinlerin çıkmasının ve gerekli olan öğretim elemanı ihtiyacının karşılanmasının ardından Türk Müziği Bölümüne artık öğrenci alımının gerçekleştirileceğinin müjdesini veren Rektör Gündoğan, merkezle ilgili olarak şunları söyledi: "Merkezimin zemin katında Devlet Konservatuarımızın takibini gerçekleştireceği bir müzik tarihi salonumuz var. Burada Türk dünyasına ait bazı müzik aletleri var. Şu ana kadar tescil edilen 400'ün üzerindeki Türk müziği, Türk dünyasına ait müzik aletinden 216'sı burada sergileniyor. Bunun yanında bu alanda özellikle sanatsal ve bilimsel etkinliklerin yürütüleceği birimler kuruldu. Bu birimlerin çalışmaları ise görevlendirilen ilgili fakültelerimiz tarafından gerçekleştirilecek. Yine burada bir matematik noktası oluşturuldu. Zaten daha önce Fen Fakültesinde kurulu olan bu noktayı merkezimize taşıdık. Buranın sorumluluğu yine Fen Fakültesi'nde olacak. Matematik noktasının yanında yine Matematik Ölçeği ve Uygulama Merkezi adı altında ayrı bir merkez kuruluyor. Burasını da Eğitim Fakültesi Matematik Öğretmenliği Bölümünden bir hocamızın önderliğinde yürüteceğiz. Bu kapsamda Eğitim Fakültemiz tarafından özellikle okul öncesi çağındaki çocukların matematik yeteneğini ölçen bir ölçek geliştirildi. Bu ölçeği öğrencilerimize hem burada uygulayacağız hem de matematik uygulamaları gerçekleştireceğiz. Buranın amacı dediğim gibi okul öncesi matematik uygulama alanı olacak."

Çocuklar da unutulmadı

Anadolu Üniversitesi tarafından 2011 yılında hayata geçirilen Çocuk Üniversitesinin de bu merkeze taşınacağını belirten

Prof. Dr. Naci Gündoğan, yine çocuklara yönelik olarak kurulacak olan Çocuk Üniversitesi Çocuk Eğitimi Araştırma Merkezinin de müjdesini verdi. Kurulacak merkezde çocuklara yönelik olarak sportif ve bilimsel etkinlikler düzenleyeceklerini dile getiren Gündoğan, bu kapsamda seramik, cam ve resim atölyeleri kurduklarını da belirtti. Yine Mayıs ayında açılması planlanan Yunus Emre Gözlemevi'nden de bahseden Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan, "Fen Fakültesi'nde astrofizik alanında çalışmalar yürüten Öğretim Üyelerimizden Yrd. Doç. Dr. Metin Altan'ın, Üniversitemize ait olan Borabey Göleti'nde yürüttüğü Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) kapsamında Yunus Emre Gözlemevini kurduk. Bu gözlemevindeki teleskop aracılığıyla sürekli gökyüzü hareketleri takip ediliyor. Burada ayrıca merkeze bağlı bir ofis kuruyoruz ve online olarak gözlemevi aracılığıyla alınan tüm görüntüler bu merkez sayesinde takip edilecek. Aynı zamanda alınan görüntüler ziyaretçiler tarafından da canlı olarak izlenebilecek. Yine Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültemize bağlı olacak bir maket uçak atölyemizi de hizmete sunacağız. Havacılığa meraklı olan gençlerimiz burada eğitim alacaklar. Bunun dışında merkez bünyesinde belli periyotlarda film gösterimleri düzenlemeyi de düşünüyoruz."

"Burası dinamik bir merkez olacak"

"Burası dinamik bir merkez olacak." diyen Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan, Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezinin sadece müze hüviyetinde ve insanların bir kez gezecekleri bir merkez olmayacağına dikkat çekti. Merkez bünyesinde canlı, dinamik ve gelişen mekânların olaca-

ğına değinen Gündoğan, Nisan ve Mayıs aylarında merkezde düzenlenmesi planlanan etkinliklerle de ilgili olarak, "Yunus Emre ve İki Eylül Kampüslerimizdeki öğrenci sergilerimizi de bundan sonra bu mekâna kaydırıyoruz. Dolayısıyla bu sayede öğrencilerimizin çalışmalarını da halkımızın beğenisine sunmuş olacağız. Bunun yanında özellikle yaz aylarında üniversite seçimi yapacak öğrencilerimiz kampüsümüzü yerinde görmek ve ziyaret etmek istiyorlar. Mesela şu anda kampüsümüze şehir dışından günde ortalama 1000 öğrenci geliyor. Biz onları kampüsümüzde gezdiriyoruz ve bundan sonrası için de güzergâhımızı Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezimize kaydıracağız. Bu sayede merkezimizi de her gün şehir dışından 1000 öğrencimiz ziyaret etmiş olacak. Bunun da önemli bir gelişme olduğunu düşünüyorum." şeklinde konuştu.

"Burası bizim 4'üncü kampüsümüz olacak"

Merkezin üniversite-şehir ilişkisi açısından da önemine değinen Prof. Dr. Naci Gündoğan, konuyla ilgili düşüncelerini şu şekilde aktardı: "İnşallah burası bizim 4'üncü kampüsümüz olacak. Burası ayrıca bizim halkla iç içe olacağımız, buluşacağımız ve kendimizi halkımıza gösterebileceğimiz bir kampüsümüz oldu. Merkezimiz, kampüs özelliğinin dışında daha sıcak bir havası olan birim özelliği taşıyor. Merkezimizde kampüslerimizde olduğu gibi yine hizmet edecek Üniversitemizin idari, akademik ve teknik personeli olacak. Bunun yanında öğrenci işçilerimiz de bu merkezde halkımıza hizmet verecekler. Rektörlüğe bağlı olarak hizmet verecek merkezin faaliyetleri Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Kopal sorumluluğunda yürütülecek. Burası için planladığımız personel sayısı yaklaşık 100 kişi olacak ve hafta sonları ile bayram günleri dâhil olmak üzere sürekli hizmet veren bir merkez hâline gelmiş olacak."

"Üniversitemiz ve şehrimiz için hayırlı hizmetler üreten bir mekân hâline getireceğiz"

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Merkezinin, Anadolu Üniversitesine tahsis gibi bir düşüncenin önceden var olmadığını belirten Rektör Gündoğan, "Dolayısıyla bizim burayı devraldıktan sonra birtakım düzenlemeler yapmamız gerekiyordu. Hâlâ da belli eksikliklerimiz var ama Mayıs ayı itibarıyla bu eksikliklerimizi de tamamlamayı planlıyoruz. Var olan birimlerimizin gördüğü ilgiye göre merkezimizi yenileyeceğiz ve başka ihtiyaçlar ortaya çıkarsa yine üzerinde konuşacağız. İnşallah burasını üniversitemiz ve şehrimiz için çok verimli, hayırlı hizmetler üreten bir mekân hâline getireceğiz. Merkezimizin herkese hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum." diye konuştu.

Basın tanıtımının ardından Bakan Avcı, Rektör Gündoğan ve beraberindekiler merkezi gezdi ve gezi sırasında Prof. Dr. Nabi Avcı'ya mini bir konser verildi. ▀

4. Müzeler Birliği Konferansı Anadolu Üniversitesi'nde gerçekleştirildi

4. Uluslararası Üniversite Müzeleri Birliği Platformu Konferansı, İletişim Bilimleri Fakültesi Frig Salonu'nda gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesinin ev sahipliği yaptığı konferansa 56 üniversite müzesi katılım sağladı.

Konferansın açılış konuşmasını İletişim Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Halil İbrahim Gürcan gerçekleştirdi. Gürcan, "Ev sahipliğini üstlendiğimiz iki gün sürecek olan bu konferansta, müzeciliğin farklı uygulama ve bilimsel yaklaşım örneklerini göreceğiz. Bu sempozyumun alana yenilikler katacağını umuyorum. Katılım sağlayan herkese teşekkür ederim." dedi. Konferansa, İletişim Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Bülend Aydın Ertekin ve Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi Müdürü Yrd. Doç. Dr. Sadettin Aygün de katıldı.

İlk oturum, Uluslararası Üniversite Müzeleri Birliği Platformu Başkanı ve İstanbul Üniversitesi Müzecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Fethiye Erbay'ın konuşmasıyla başladı. Erbay, eğitim modeli ile değişen üniversite müzeleri hakkında bir sunum gerçekleştirdi ve Steam Eğitim Modeli Sistemini tanıttı. Steam modelinin, hızlı gelişen teknolojiyle birlikte yeniden tasarlanan eğitim sistemlerine yönelik bir sistem olduğunu belirten

Erbay, sistemin bilimsel alandaki pek çok eğitim çalışmasının önünü açacağını ifade etti.

"2017 Yılı Üniversite Müzesi Ödülü" Anadolu Üniversitesinin Sunumunun ardından Prof. Dr. Fethiye Erbay geçen yıl gerçekleştirilen konferansın sonunda katılımcılar tarafından en iyi sunum ve en iyi üniversite müzesi seçilen temsilcilere ödülleri takdim etti. Bu kapsamda, en iyi üniversite müzesi ödülünün sahibi 2017 yılında Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi oldu. Müze Müdürü Yrd. Doç. Dr. Sadettin Aygün kazandıkları ödül hakkında: "Bu ödülü üniversite olarak kazandık çünkü hiçbir üniversitede olmayan farklı niteliklere sahip müzelerimiz bulunuyor. Bunun yanında yapılan gayret ve çalışmaların karşılık bulması hepimizi sevindiriyor." dedi. Özellikle bir yıldır yapılan çalışmalar ve müzede müzik etkinlikleri ile ziyaretçilerin daha çok ilgisini çekmeye başladıklarını ifade eden Yrd. Doç. Dr. Aygün, müze olarak hem sunulan koleksiyonlarla hem de gerçekleştirilen birbirinden farklı sergilerle çalışmalarının devam edeceğini müjdesini verdi.

Bilim insanı en iyi sunum ödülünü ise "Galileo ve Boğaziçi Üniversitesi Karşılaştırması Sunumu" ile Doç. Dr. Mutlu Erbay aldı.

Havacılık temalı "Bilim İletişimi" tanıtıldı

İlk oturum, Yakın Doğu Üniversitesi Yakın Doğu Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Umut Koldaş, "Kuzey Kıbrıs'ta Neden Müzecilik Önemli" sunumunu ile devam etti. Koldaş, Kuzey Kıbrıs'ta planlanan müzecilik projeleri hakkında bilgi verdi. Doç. Dr. Umut Koldaş'ın sunumunun ardından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Varlıkları Daire Başkanı Yüksek Mimar Hüseyin Tok "Cer Tünel Müzesi" isimli sunumunu gerçekleştirdi. Tok, İstanbul'da 2018'de faaliyete geçmesi planlanan Cer Tünel Müzesi projesi hakkında bilgi verdi. 1. oturumun 3. sunumu ise Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi Müdürü Yrd. Doç. Dr. Sadettin Aygün ve Doç. Hale Basmacıoğlu tarafından Anadolu Üniversitesi'nde her çarşamba günü gerçekleştirilen Müze'de Müzik etkinlikleri hakkında yapıldı.

1. oturum, Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi adına Prof. Dr. Mehmet Öcal Özbilgin'in "Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi" yıl içerisinde gerçekleştirilen etkinlikleri anlattığı sunumuyla devam etti. Özbilgin'in ardından Anadolu Üniversitesi Havacılık Müzesi Müdürü Doç. Dr. Ender Gerede ve Arş. Gör Emircan Öz-

demir "Anadolu Üniversitesi Havacılık Parkı ve Havacılık Temalı Bilim İletişimi" sunumunu gerçekleştirdi. Havacılık temalı bilim iletişimi hakkında bilgi veren Gerede, bu kapsamda havacılığın özellikle ortaokul çocuklarına tanıtılması için tasarlanan projelerden söz etti. Gerede, ilerleyen zamanlarda gerçekleştirilecek etkinlikler hakkında da bilgi verdi. İlk oturum, Prof. Dr. Mesut Kurulgan'ın "Dijital Karikatürlerin Arşivlenmesine Yönelik Bir Model Önerisi: Anadolu Üniversitesi Eğitim Karikatürleri Müzesi Örneği" sunumu ile sona erdi.

Yılın teması, "Kültürel Miras ve Kentsel Dönüşüm"

İlk oturumun ardından katılımcılar Çağdaş Sanatlar Müzesindeki Baharda Tango isimli dans gösterisi ve müzik dinletisini

takip etti. Uluslararası Üniversite Müzeleri Birliği Sergi Çalışmaları kapsamında, İstanbul Üniversitesi Müzecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Fethiye Erbay ve Boğaziçi Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mutlu Erbay'ın küratörlüğünü yaptığı, müzeler çalışanlarının hazırladığı eserlerin yer aldığı serginin açılışı gerçekleştirildi. İletişim Bilimleri Fakültesi Sergi Salonu'nda yer alan sergide, İran, Pakistan, Bali ve Kıbrıs gibi yurtdışından katılım sağlayan pek çok sanatçının eserleri sergilendi. Her yıl teması değişen sergide bu yılın teması, "Kültürel Miras ve Kentsel Dönüşüm" oldu.

Konferansın 2. ve 3. oturumlarının sunumları devam eden günlerde gerçekleştirildi. Müzecilerin hazırladığı eserler, konferans bitimine kadar İletişim Bilimleri Fakültesi Sergi Salonunda sergilendi.

Haber: Betül SAÇAL
Taha ULUSOY

Turizm Haftası kapsamında Turizm Fakültesi'nde, "Eskişehir ve Biyolojik Çeşitlilik Turizmi" konulu seminer ile "Eskişehir'in Önemli Bitkileri ve Turizm" adlı fotoğraf sergisinin açılışı gerçekleştirildi. Turizm Fakültesi Amfi 2'de düzenlenen etkinlikte Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersin Yücel, Eskişehir'in biyolojik çeşitliliği hakkındaki sunumunu

katılımcılarla paylaştı. Sunumun ardından açılışı gerçekleştirilen "Eskişehir'in Önemli Bitkileri ve Turizm" adlı fotoğraf sergisinin açılışına; Eskişehir Vali Yardımcısı Aslan Avşarbay, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Eskişehir İl Kültür ve Turizm Müdürü Vekili Şennur Azade'nin yanı sıra çok sayıda davetli katıldı.

Etkinliğin açılışında konuşan Eskişehir Vali Yardımcısı Aslan Av-

şarbay, Anadolu Üniversitesi'nde açılan böyle bir sergiden dolayı büyük mutluluk duyduğunu belirterek emeği geçen herkese teşekkürlerini ilettili.

"Bu serginin Eskişehir'deki doğal güzellikleri tanıtmaya katkı sağlayacağını düşünüyorum"

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan ise etkinliğe ilişkin görüşlerini şu şekilde dile getirdi: "Ülke turizmini geliştiren en önemli faktörler bir ülkenin tarihi, kültürel ve doğal güzellikleridir. Ülkemiz tüm bu zenginliklere sahip. Farklı kültürlerle medeniyetlere beşiklik etmiş bir ülkede yaşıyoruz. Doğal ve kültürel zenginliklerimiz muhteşem. Bugün burada doğal zenginliklerimizi fotoğraflarla göreceğiz."

Eskişehir'in, turizmin üç önemli unsurunu da barındıran bir şehir olduğunu belirten Prof. Dr. Gün-

Turizm Fakültesi'nden Eskişehir turizminin tanıtımına katkı

doğan, medeniyetlerin beşiği bir şehirde yaşadıklarını söyledi ve ekledi: "Bu serginin Eskişehir'deki doğal güzellikleri tanıtmaya katkı sağlayacağını düşünüyorum. Bu yüzden bu fotoğrafları daha çok kişiye ulaştırmalıyız. Öncelikle Turizm Fakültesi Dekanlığımıza ve Ersin Hoca'mıza emeklerinden dolayı teşekkürlerimi sunuyorum. Serginin hepimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum."

"Turizm olumsuzluklarla suçlanan bir alan"

Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Semra Günay Aktaş ise "Bu güzel ve anlamlı etkinlikte bir araya gelmekten çok mutluyum." diyerek sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Turizm olumsuzluklarla suçlanan bir alan. Turizm bozar, çirkinleştirir, kirletir, yozlaştırır şeklinde olumsuz yorumlar yapılıyor. Turizm çirkinleştirir aynı zamanda da güzelleştirir, bozar aynı zamanda

da korur, yozlaştırır aynı zamanda da orijinalliğini muhafaza eder."

Asıl sorunun turizme nasıl baktığıyla ilgili olduğuna vurgu yapan Prof. Dr. Aktaş, "Sizler buradan mezun olup turizm sektörüne atılacaksınız, sizin göreviniz bilmek ve bildiklerinizi aktarmak. Bildiğiniz şey kıymetlidir, değerlidir. Turizm Haftası'nda farkındalık oluşturmamıza katkı sağlamaya çalıştığınız için Ersin Hoca'mıza teşekkür ediyorum." dedi.

Prof. Dr. Ersin Yücel'den Eskişehir bitkilerine dair sergi

Prof. Dr. Ersin Yücel ise Turizm Fakültesi'nde olmaktan ve bu etkinliğe katılmaktan dolayı duyduğu mutluluğu ifade ederek "Eskişehir ve Biyolojik Çeşitlilik Turizmi" konulu sunumunu gerçekleştirerek Eskişehir'in biyolojik çeşitliliği hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

Etkinlik, sergi açılışı ve serginin gezilmesiyle sona erdi. ▀

Haber: Işık AKIN

Bakan Avcı Turizm Fakültesi öğrencileriyle buluştu

41. Turizm Haftası'nın açılışı, Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı'nın katılımıyla Eti Arkeoloji Müzesi'nde gerçekleştirildi. Açılış törenine; Bakan Avcı'nın yanı sıra Eskişehir Valisi Azmi Çelik, Eskişehir Milletvekili Prof. Dr. Emine Nur Günay, Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Anadolu Üniver-

sitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybar, İl Emniyet Müdürü Engin Dinç, Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Semra Günay Aktaş, Osmangazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Yaşar Sarı ve davetliler katıldı.

Açılış konuşmalarının ardından Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr.

Nabi Avcı, Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi lisansüstü öğrencileri ile sohbet etti. Öğrencilerin, öneri ve taleplerini dinleyen Bakan Avcı, ortak projelere açık olduklarını ve böyle gelişmelerden memnuniyet duyacaklarını, Turizm Fakültesi'ni de ziyaret edeceklerini belirtti. ▀

Haber: Gökhan AKKURT

Açıköğretim Sistemi başarılı öğrencileriyle bir araya gelmeye devam ediyor

Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Sisteminin başarılı öğrencileriyle farklı illerde bir araya gelmeye devam ediyor. Eskişehir de dâhil olmak üzere bugüne kadar 30'u aşkın ilde gerçekleştirilen törenlerde geçtiğimiz haftalarda Şanlıurfa, Gaziantep, Adana, Mersin, Kayseri ve Kırşehir'deki Açıköğretim Sistemi öğrencileriyle bir araya gelinip, başarı belgeleri takdim edildi. Başarı belgesi törenlerinin yanı sıra ziyaret edilen illerde sosyal sorumluluk adına düzenlenen ağaç dikme kampanyasıyla Açıköğretim ailesi ve öğrencileri doğaya yeni ağaçlar kazandırdı.

Şanlıurfalı öğrencilere başarı belgeleri takdim edildi

Şanlıurfa'da düzenlenen "Açıköğretim Sistemi Başarı Belgesi Takdim Töreni", Yenişehir Halk Eğitim Merkezi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Törene; Şanlıurfa Valisi Güngör Azim Tuna, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, İl Emniyet Müdürü Veysel Tipioğlu, İl Millî Eğitim Müdürü Şerafettin Turan, İşletme ve İktisat Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Hasan Durucasu, Açıköğretim Fakültesi öğretim elemanları, başarı belgesi almaya hak kazanan öğrenciler ve aileleri katıldı.

Törenin açılışında konuşan Şanlıurfa Valisi Güngör Azim Tuna "Açıköğretim Sistemi sayesinde memleketimizde milyonlarca kişi üniversite eğitimiyle tanışıyor. Dünyanın hiçbir yerinde böyle sunulan bir hizmet yok. Ben bunu bizzat biliyorum. Bu kadar zengin içeriği ve

materyali ücretsiz sunan başka bir üniversite yok." şeklinde konuştu.

Tören açılış konuşmalarının ardından, Açıköğretim Sisteminin başarılı öğrencilerine belge takdimiyle devam etti. Başarı Belgesi Takdim Töreni'nin ardından ise program, Şanlıurfa Orman Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenen alana Açıköğretim Sistemi öğrencilerinin ağaç dikimi ile sona erdi.

Bir sonraki durak Gaziantep oldu

Programın bir sonraki durağı ise Gaziantep oldu. Gaziantep Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Açıköğretim Sistemi Başarı Belgesi Takdim Töreni"ne çok sayıda Açıköğretim Sistemi öğrencisi katıldı.

Törenin açılışında konuşan Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, bugüne kadarki en

güzel topluluğu gördüğüne değinerek "Bu katıldığımız 36'ncı tören ama en güzel topluluğu Gaziantep'te gördüm. Onun için özellikle Gazi şehrimize yakışan bir topluluk bu." dedi.

Eğitimin her şeyin başında geldiğini ve ülkemiz açısından da önemli olduğunu belirten Rektör Gündoğan, görüşlerini şu şekilde dile getirdi: "Üniversiteler, toplumları ileriye doğru sürükleyen kurumlardır. Gerçekten Türkiye'de de üniversitelerimiz son yıllarda çok başarılı atılımlar yapıyor. Bunların en güzel örneklerinden biri de Gaziantep Üniversitemiz. 50 binin üzerinde öğrencisiyle sadece şehrine değil, bölgeye de çok ciddi bir hizmet veriyor. Ben içinde bulunduğumuz bu kurumun tüm mensuplarını canı gönülden tebrik ediyorum."

"Anadolu Üniversitesi 60 yıl-

lık bir üniversite." diyen Prof. Dr. Gündoğan, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Açıköğretim Sistemi bu yıl 35'inci yılını doldurdu. 1982'den bu yana sadece Türkiye'deki öğrencilere değil yakın ve uzak coğrafyalarımızda da birçok kişiye ve yere ulaşmış bir üniversitedir. Kurulduğu yıldan bu yana yaklaşık 8 milyon öğrencisi olmuş bir üniversite. Türkiye'nin her ilinde öğrencisi ve bürosu olan, bunun yanında Balkanlarda, Batı Avrupa'da ve Amerika Birleşik Devletleri'nde olmak üzere dünyanın neresinde bir Türk ve soydaşımız varsa Anadolu Üniversitesi her zaman yükseköğretim hizmetini öğrencilerinin ayağına götürmüş bir üniversitedir."

Öğrencilere yönelik hazırlanan ders içeriklerine de değinen Prof. Dr. Naci Gündoğan, "Birkaç yıldır hem ürettiğimiz ders materyalleriyle hem de e-kampus sistemimiz aracılığıyla sizlere daha yakından ve nitelikli hizmet verebilmek adına birçok yeniliğe imza attık. Amacımız mümkün olduğunca daha çok programda ve zenginleştirilmiş ders materyalleri ile sizlerin daha iyi yetişmesini sağlamaktır. Bizim her meslek grubundan öğrencimiz var. Bu gerçekten Açıköğretim Sisteminin ne kadar büyük bir fırsat eşitliği sunduğunun da en önemli bir göstergesi. Açıköğretim Sisteminin temel sloganı hayat boyu eğitim. Önümüzdeki dönemlerde yeni programlarımız da açılacak. Özellikle başarılı öğrencilerimize bundan sonra ikinci değil üçüncü ve dördüncü diploma fırsatını da

sunacağız. Anadolu Üniversitesi sizlere sadece bir diploma vermiyor. Diplomadan önemlisi size bir eğitim veriyor. Diploma sadece bu işin resmi bir belgesidir." diye konuştu.

Tören yapılan konuşmaların ardından, Açıköğretim Sisteminin başarılı öğrencilerine belge takdimiyle son buldu.

Program Adana, Mersin ve Kayseri, Kırşehir buluşmalarıyla devam etti

"Açıköğretim Sistemi Başarı Belgesi Takdim Töreni"nin devamı ise Adana Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi'nde gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesi'nin bir sonraki durağı ise Mersin oldu. Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen "Açıköğretim Sistemi Başarı Belgesi Takdim Töreni"ne çok sayıda Açıköğretim Sistemi öğrencisi katılım gösterdi. Melikgazi Belediyesi Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Açıköğretim Sistemi Başarı Belgesi Takdim Töreni"nin Kayseri programında da 200 öğrenciye başarı belgeleri takdim edildi. "Açıköğretim Sistemi Başarı Belgesi Takdim Töreni"nin son durağı ise Kırşehir oldu. Ahi Evran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nde düzenlenen tören kapsamında da programlarında başarı elde eden yaklaşık 150 öğrenci başarı belgelerini öğretim elemanlarının elinden aldı.

Törenler, Açıköğretim Sisteminin başarılı öğrencilerine belge takdiminin ardından sona erdi. ▀

Haber: Haber Merkezi

"Akadema Ders Tamamlama Belgesi Takdim Töreni" gerçekleştirildi

"Akadema Ders Tamamlama Belgesi Takdim Töreni", Yunus Emre Kampüsü Öğrenci Merkezi Salon 2016'da gerçekleştirildi. Akadema Kitleli Açık Çevrimiçi Ders Platformu kapsamında ders veren öğretim üyeleri ve dersleri tamamlamayı başaran katılımcı öğrencilere belgeleri sunuldu. Törene; Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, İktisat ve İşletme Fakülteleri Dekan Vekili Prof. Dr. Hasan Durucasu ve Akadema Programı Koordinatörü Prof. Dr. Cengiz Hakan Aydın'ın yanı sıra çok sayıda öğretim üyesi ve ders alan öğrenciler yer aldı.

Program; Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Sistemi ve Akadema'nın tanıtım filmlerinin sunumu ile başladı. Açılış konuşmasını yapan Akadema Programı Koordina-

törü Prof. Dr. Cengiz Hakan Aydın, Akadema'yı bir sosyal sorumluluk projesi olarak oluşturduklarını ve ellerinden geldiğince farklı konularda öğrencilere yardımcı olmak için çalıştıklarını ifade etti. Şu anda 52 dersten oluşan Akadema çatısı altında 25.000 öğrencinin bulunduğu 46 öğrencinin programı tamamlamayı başardığını ve bu sayının büyük bir artış göstermesinden mutlu olduklarını ifade etti.

Anadolu Üniversitesi olarak beşikten mezara kadar öğrenim sürecinin her zaman temel alınan ilkelere biri olduğu dile getiren İktisat ve İşletme Fakülteleri Dekan Vekili Prof. Dr. Hasan Durucasu, sözlerine şöyle devam etti: "Akadema da artık öğrenim sürecinin bir yönünü oluşturuyor ve

giderek büyümeye devam ediyor. Değerli öğretim üyelerine programa katkılarından dolayı teşekkür ederim."

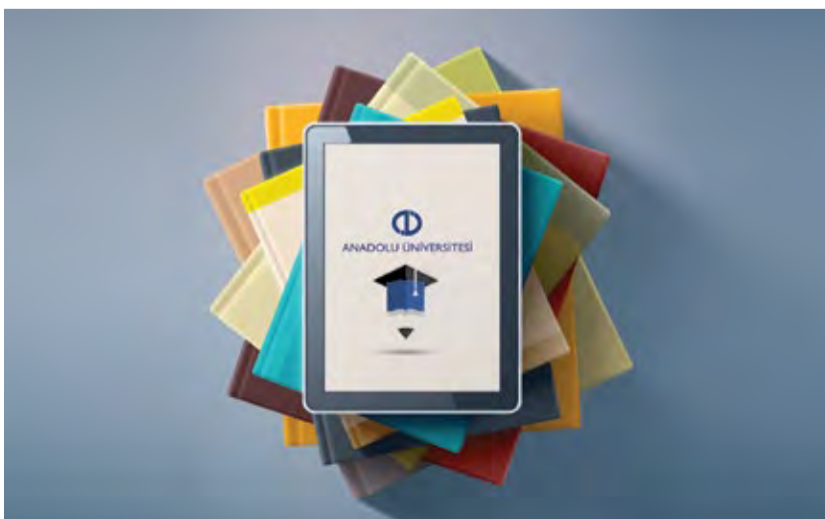
Prof. Dr. Durucasu'nun ardından kürsüye gelen Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, Akadema'nın Anadolu Üniversitesinin yürüttüğü sosyal sorumluluk projelerinden sadece biri olduğunu dile getirdi. 52 dersten oluşan programın giderek geliştiğini vurgulayan Prof. Dr. Özcan, Avrupa'da da bu tip programların giderek yaygınlaştığını söyledi. Avrupa'da açıköğretim üniversiteleri tarafından bu konuyla ilgili çok ciddi çalışmalar yürütüldüğü ifade eden Prof. Dr. Özcan, tüm dünyada her ortamda açık ve herkesin yararlanabileceği ücretsiz programlar tasarlandığını aktardı. Prof. Dr. Özcan, "Üniver-

sitemiz bu konuda önemli bir adım attı. Akadema adı altında kendine bir yer edindi. Program bünyesinde çalışmalar giderek hızlanıyor ve ders sayısının 100'e çıkartılması hedefleniyor. Emegi geçen, katılan herkese teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum." diyerek sözlerini tamamladı.

Açılış konuşmalarının ardından bu yıl derslerini tamamlayan ve sertifika kazanan 500 öğrenciden katılanlara sertifikaları takdim edildi. Akadema programına hazırladıkları içerik ve derslerinden dolayı katılımcı öğretim üyeleri de teşekkür belgeleri ile onurlandırıldı. ▀

Haber: Taha ULUSOY

Yaklaşık 1,5 milyon öğrenciye uzaktan öğrenim hizmetleri sunan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminin son dönemlerde sunduğu yeni olanaklardan biri olan "Açık Kütüphane" hizmeti sayesinde 1980'lerin sonundan günümüze kadar kurumun sahip olduğu arşiv, dijital ortamda kullanıcılara açıldı.

Kitap, makale, tez, proje, televizyon yayınları gibi pek çok materyali içeren zengin arşivi ile "Açıköğretim Hafızası" olarak nitelendirilen "Açık Kütüphane" ile görüşlerini dile getiren Anadolu Üniversitesi

Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, "1980'lerden günümüze, işletme, iktisat, hukuk, botanik, coğrafya, yabancı diller, sağlık bilimleri vb. pek çok farklı alanda üretilen kitapların çevrim içi formlarına erişilebilen kütüphane, aynı zamanda "Açık Sınıf" kapsamında üretilen tüm videolara erişim sağlamaktadır. Bu imkânı tüm öğrencilerimiz ve öğretim elemanlarımızın kullanımına sunmamın mutluluğunu yaşıyoruz." dedi.

Rektör Gündoğan ayrıca ders, konu, bölüm, yazar, yıl, mater-

yal türü olmak üzere farklı tarama seçeneklerin bir arada sunulması sistematik bir yapıya dönüştürüldüğü platforma, açıköğretim öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının, kullanıcı adı ve şifreleri ile birlikte "acikkutuphane.anadolu.edu.tr" adresinden erişim sağlayabileceklerini belirtti. Prof. Dr. Gündoğan son olarak el yazması eserlerin bulunduğu "Nadir Eserler" ile tarihe ışık tutan "Mikro Filmler" sayfalarının da öne çıkan bölümler olduğunu ifade etti. ▀

Haber: Haber Merkezi

YDYO'dan yabancı dil öğretiminde “etkili ve eğlenceli eğitim” odaklı çalışmalar

Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu (YDYO), zorlu bir süreç olan yabancı dil öğrenimini, gönüllü hocalar tarafından öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenen aktivitelerle daha etkili ve eğlenceli bir şekilde öğretmeyi hedefliyor. Mesleki gelişim etkinlikleriyle akademik personeli de ihtiyaç duyduğu eğitimlerle buluşturan YDYO, hem öğrencileri hem de personeli için kendini sürekli yenileyip daha iyiye ulaşma arzusuyla çalışmalarını sürdürüyor.

Alper Hakan YAVAŞÇALI

Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu (YDYO), ülkemizin önemli eğitim sorunlarından biri olan ve oldukça zorlanılan yabancı dil öğrenimini ve öğretimini daha eğlenceli ve etkin kılmak için farklı çalışmalar yürütüyor. Gönüllü hocalarla öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda hayata geçirilen bir dizi etkinlik, derste öğrenilenlerin yanı sıra öğrencilerin dil öğrenimini pekiştirip, geliştirebilecekleri ayrı bir platform oluşturuldu. Öğrenci Birimi adı altında hizmet veren bu platform, öğrencileri öğrendikleri dil kapsamında sınıf ortamı dışında gerçekleştirilen eğitici, bilgilendirici, eğlenceli kültürel aktivitelerle desteklerken; aynı zamanda farklı sınıf ve kurlardan öğrencileri de bir araya getirerek hem sosyal bir ortam yaratılmasına hem de öğrencilerin kendi durumlarını gözlemleyebilmelerine zemin oluşturuyor.

Akademik ve kültürel kazanımlar sağlanıyor

Öğrenci Birimi, her dönem titiz bir çalışma planı ile etkinliklerini şekillendiriyor. Öğrencilerin en çok zorlandıkları konuşma ve yazma becerileri üzerine etkinliklerin planlandığı yeni dönemde, derslerin yanı sıra bu becerilerin de geliştirilmesi hedefleniyor. Dil öğreniminin gerekliliğini vurgulamak amacıyla çeşitli fakültelerden davet edilen akademisyenler, YDYO öğrencileri ile buluşarak bölümleriyle ilgili merak edilen soruları cevaplandırıyor. Dil öğrenimi için derslerle sınırlı kalmayan ve öğrencilerine farklı

alanlarda da yardımcı olan birim, yurt dışı programları hakkında bilgilendirmelerde bulunmanın yanı sıra bu alanda faaliyet gösteren kulüplerle toplantılar düzenlemeye kadar çok çeşitli faaliyetler sürdürüyor. Bunların yanında, öğrencilere kültürel bir platform da sunmak isteyen birim, müzik dinletileri, imza günleri, film gösterimleri gibi aktivitelere de etkinlik takviminde yer veriyor. Anadolu Üniversitesine ilk adımı YDYO'da atan hazırlık sınıfı öğrencilerine Eskişehir'i tanıtan ve öğrencilerin adaptasyonlarını hızla ve sorunsuz sağlamaları için okul dışı küçük geziler de düzenleyen birim, geçtiğimiz dönem de 37 etkinliğe imza attı. Birim ayrıca öğrencilerine hem eğitim – öğretim hem de sosyo-kültürel anlamda desteklerini de sürdürüyor.

YDYO, akademik personelin ihtiyaç duyduğu eğitimleri tespit içinse, personele uygulanan ihtiyaç analiz anketi sonuçlarına göre çeşitli çalıştaylar düzenliyor. Akademik personelin hem birbirleri hem de uzman kişilerle bilgi alışverişi yoluyla gelişimine katkı sağlayan çalıştaylar ile daha iyi öğrenme ve öğretmenin sağlanması amaçlanıyor. Çalıştayların yanı sıra YDYO personelinin birbirleriyle deneyim ve fikir paylaşımına yönelik toplantıların da organize edildiği YDYO'da, yabancı dil öğreniminde kilit role sahip konularda personelin birbirleriyle fikirlerini paylaşabileceği bir platform yaratılıyor. Birbirinden öğrenme yoluyla daha iyi öğrenme ve öğretme ortamının hedeflendiği fikir paylaşımı etkinliklerinde, belirlenen konular küçük gruplar hâlinde tartışılıp sınıf ortamında uygulanabilecek pratik fikirler paylaşılıyor. Daha sonra sınıflarda uygulanan bu fikirlerin etkinliği üzerine de tartışmalar sürdürülüyor.

Öğretim repertuarını genişletmek de hedefler arasında

Öğretim repertuarlarını genişletmeyi de önemli hedefleri arasına koyan YDYO'da, bu hedefe nasıl daha etkili ulaşabileceğini gösteren öğretim yöntemlerine üzerine odaklanılan, bir sonraki hafta öğretilmesi planlanan etkinliklere dair fikir paylaşımları gerçekleştiriliyor. Böylelikle bir sonraki hafta anlatılacak konu, akademik personelin birbirlerine yardımları ile gelişme ve genişletilme imkânına sahip oluyor. Ayrıca, gönüllü personel okul içi veya dışında bir araya gelerek, belirlenen konularda alanyazını tarayıp, bu alanda okumalar gerçekleştiriyor. Öğrenciler arasındaki etkileşimi artırma yolları, dinleme etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri, yazılı ürünlere dönüt verme teknikleri gibi konular üzerinde okumalar ve tartışmalar gerçekleştirilirken, gündem de tamamen personel tarafından belirleniyor. Gönüllülük esasına göre yürütülen bir diğer meslek içi etkinlik de akademik personelin meslektaşlarıyla eşleşerek tüm öğretim sürecini ortaklaşa planlama, uygulama ve yansıtma uygulaması. Bu zahmetli ve öğretici

süreç boyunca personel, deneyimlerini bilimsel çalışmalar yaparak hem birbirleriyle hem de kurum dışında çeşitli konferanslarda paylaşmak için teşvik ediliyor ve destekleniyor.

YDYO öğretim elemanları, yurt dışı ve yurt içinde düzenlenen konferanslarda sundukları sayısız çalışmalardan da maksimum düzeyde faydalanıyor. Daha önce gerçekleştirilmiş, personel tarafından ihtiyaç duyulan konuların sunulmasıyla küçük konferanslar düzenleniyor. Aynı anda farklı odalarda ve konularda hazırlanmış

birçok çalışma personele sunularak yine öğretim elemanlarının birbirinden öğrenmesi amaçlanıyor.

Temel Yabancı Diller, Modern Diller ve Mütercim-Tercümanlık bölümlerinde, İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Çince ve Rusça dersleri veren Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, öğrencilerini hayatları boyunca gereksinim duyacağı ve kullanacağı yeteneklerle donatmak ve dil öğretim sürecini kolaylaştırmak için çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor.

İNSANLIK TARİHİNE DAYANAN BİLİM: METEOROLOJİ

İnsanlar var oluşlarından günümüze kadar sosyal hayattaki faaliyetlerini yerine getirebilmek adına hava ilgili tahminlerde bulunma gereksinimi duymuşlardır. Gerek barınma gerekse beslenme gibi ihtiyaçlarını giderebilmek adına hava ile ilgili tahminlerde bulunan insanoğlu için önemini korumakta olan meteoroloji bilimi ve Eskişehir Meteoroloji 3. Bölge Müdürlüğü'nün faaliyetleri hakkında Meteoroloji Mühendisi ve Eskişehir Meteoroloji 3. Bölge Müdürü Ergün Güler ile konuştuk.

<http://www.hicspanwireless.com/sites/default/files/interne-amaar-nep-orology.jpg>

Serkant SARILIR

Meteoroloji biliminin tarihten günümüze gelişimi

İnsanoğlu hava olaylarını önceden tahmin edebilme yollarını bulma arayışına girer. Bu arayış hava olaylarının olumlu etkilerinden faydalanma ve olumsuz etkilerine karşı tedbirler geliştirme yoluna gider. Selçuklular ve Osmanlı döneminde birçok rasathane kurulmuş olmasına rağmen bu rasathanelerde daha çok astronomi ile ilgili gözlemler yapılır. Bunlardan Ali Kuşçu ve Uluğ Bey'in kurduğu rasathaneler ise en tanınmışlarıdır. Osmanlı İmparatorluğu'nda meteoroloji ile ilgili çalışmalar 1867 yılında Kandilli Rasathanesinin kurulması ile başlar. Türkiye'de ise meteoroloji alanındaki ilk çalışmalara 1800'lü yılların sonlarında meteorolojik ölçümler yapılarak başlanır. 1900'lü yılların başlarında atmosferin hareketleri ve hava kütleleri üzerinde yapılan çalışmalar, meteorolojik çalışmaların ve hava tahminlerinin başlangıcıdır. 1926 yılından itibaren birçok noktada ölçüm ve gözlem istasyonları kurulur. 1940'lı yıllardan itibaren tüm dünyada atmosfer çalışmaları meteorolojik ölçüm ve gözlemler ile modern teknoloji ve sayısal modeller kullanılarak hava tahminleri yapılmaya başlanır.

Ülkemizde meteorolojik hizmetlerin tek elden ve düzenli bir şekilde üretilmesi çalışmaları 1936 yılında başlar ve 19 Şubat 1937 tarihinde imzalanan 3127 sayılı Kanun'la Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü kurularak resmîyet kazanır. 1949 yılında Dünya Meteoroloji Teşkilatına (WMO) üye olunmasıyla 1962 yılında Meteorolojinin Sesi Radyosu yayına başlar. 1975 yılında Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezine (ECMWF), 1984 yılında da Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatına (EUMETSAT) kurucu üye olunur, 1998 yılında ilk süper bilgisayar sistemleri kurulur ve sayısal hava tahmin modelleri çalıştırılır. 2002 yılında da 206 adet otomatik meteoroloji gözlem istasyonu kurulur.

Meteoroloji bilimi ve faaliyet alanları

Meteoroloji; kısaca atmosfer bilimi olmakla birlikte atmosferde meydana gelen hava olaylarının oluşumunu, gelişimini ve değişimini nedenleri ile inceleyen ve bu hava olaylarını canlılar ve dünya açısından doğuracağı sonuçları matematik, fizik, kimya, istatistik ve coğrafya gibi pozitif bilimlerden yararlanarak araştıran bir bilim dalıdır. Bununla birlikte fiziksel meteoroloji (bulut ve yağış oluşumu), sinoptik meteoroloji (analiz ve tahmin çalışmaları), klimatoloji (iklim çalışmaları), hidrometeoroloji (yağışlar, sel ve taşkınlar), denizcilik meteorolojisi, tarımsal meteoroloji, biometeoroloji ve havacılık meteoroloji (uçuculuk faaliyetleri) gibi alanlarda da faaliyet gösterir.

Meteorolojik ölçüm ve gözlemler nasıl yapılır?

Meteorolojik ölçüm ve gözlemler; yer gözlemleri ve yüksek atmosfer gözlemleri şeklinde yapılmakta olup ayrıca otomatik meteoroloji istasyon verileri ile uydu ve radar ürünleri de kullanılır.

Yer gözlemleri: Saatlik yer gözlemi (sinoptik) ve iklimsel gözlem (klimatolojik) olmak üzere iki çeşit yer gözlemi yapılmaktadır. Sinoptik gözlemler; hava tahmininde kullanılan gözlemlerdir. Bütün dünyada meteoroloji istasyonlarında GMT saatine göre aynı anda ve GMT saati ile her saat ve üçer saatlik aralıklarla gözlemler yapılır. Havaalanlarında bulunan istasyonlarda ayrıca havacılık amaçlı gözlemler gerçekleştirilir. Rüzgârın yönü, hızı ve hamlesi, hava sıcaklığı, nispi nem, hava basıncı, hava hadiseleri, hâlihazır ve geçmiş hava, yatay görüş uzaklığı, bulutluluk miktarları ve cinsleri, günlük buharlaşma, güneşlenme ve radyasyon miktarları, yağış miktarı gibi ölçümler yapılır. Ölçülen bu değerler kodlanarak millî meteoroloji merkezlerine, buradan da uluslararası toplama merkezlerine gönderilir. Uluslararası merkezde toplanan bilgiler tekrar bütün ülkelere dağıtılır.

Yüksek hava gözlemleri: Atmosferin üst tabakaları için gözlem yapan istasyonlarda radyo vericili gözlem aleti, hidrojen veya benzeri hafiflikte gazla doldurulmuş bir balona bağlanarak atmosfere bırakılır. Bu balonlarla 30-40 km yüksekliğe kadar çıkabilen ölçüm cihazı, belirli basınç seviyelerinin yüksekliğini, bu seviyelerdeki sıcaklık ve nemi, rüzgâr yön ve şiddetini ölçerek radyo sinyalleri ile yer istasyonuna gönderir. Bu işlem 00.00 ve 12.00 UTC'de olmak üzere günde iki kez tekrarlanır. Yurt genelinde 9 yerde

(Ankara, Adana, Samsun, İstanbul, İzmir, Isparta, Diyarbakır, Erzurum, Kayseri) günde iki defa olmak üzere GPS teknolojisi destekli Yüksek Atmosfer Gözlemleri yapılır.

Meteoroloji radarları: Ülkemizde toplam 17 adet meteoroloji radarı bulunuyor. Radar ürünleri vasıtasıyla şiddetli yağış, dolu, kuvvetli rüzgâr ve fırtına ile hortum gibi hadiselerin yer ve şiddetlerinin tespiti yapılarak tahmin merkezlerince erken uyarı amaçlı kullanılıyor.

Meteoroloji uyduları: Sabit ve kutupsal yörüngeli uydular, dünya

üzerindeki herhangi bir noktaya ait sensörleri vasıtasıyla kaydettikleri verileri 6 saatlik aralıklarla günde 4 defa yer istasyonlarına göndererek hava olaylarının küresel olarak incelenmesini kolaylaştırıyor.

Meteoroloji Genel Müdürlüğüne ait ölçüm ve tahminlerde Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonları (OMGİ) sayesinde 1603 noktada ölçüm ve gözlem yapıyor. Bunun yanı sıra ölçüm ve gözlemlerde meteoroloji radarları ile Yıldırım Tespit ve Takip sistemi (YTTS) kullanılıyor.

Hava tahmini nasıl yapılmaktadır ve tahmin tutarlılık oranı ne kadardır?

Belirli bir ülke, bölge veya merkezde bir zaman dilimi içinde görülebilecek meteorolojik olayların gözlem ve analizlere dayanarak önceden öngörülme çalışmaları hava tahmini olarak adlandırılır. Hava tahmini üç aşamalı olarak yapılıyor:

a) Ölçüm ve gözlemler: Otomatik meteoroloji gözlem istasyonlarının ölçtüğü veriler, meteoroloji uydu ve radarlarının ürünleri ve gözlemler öncelikli olarak değerlendirilir.

b) Analiz: Toplanan gözlem verileri sayesinde harita üzerinde alçak ve yüksek basınç alanları tespit edilerek cepheler analiz edilir. Haritalardaki hava kütlelerinin yerleri, uydu resimleri, radar bilgileri ve tahmin haritaları ile karşılaştırılır. Yapılan bütün analizler atmosferin durumu-

nu gösteren değişkenlerin (sıcaklık, rüzgâr, nem ve basınç) zamana ve yere bağlı değişimlerini ifade eden denklemlerin matematik çözümleri yapılarak gelecekteki durumunu tahmin etme işlemi olan sayısal hava tahmini ile karşılaştırılabilir.

c) Tahmin: Yapılan bütün analizler son defa bütün uzman ve tecrübeli personelin katıldığı brifingde tekrar değerlendirilir. Hava kütlelerinin tahmini yapılacak sabahı etkilemesi beklenen süre ve şiddeti hakkında son kararlar verilerek hava tahmin raporları oluşturulur.

Tahminler %90 oranında tutarlılık gösterir. Yağış tahminleri %92 oranında tutarlılık gösterirken, sıcaklık tahminleri ise %86 oranında tutarlılık göstermektedir.

Eskişehir Meteoroloji 3. Bölge Müdürlüğü'nün faaliyetleri

Ülkemizde ise bu bilimin resmî uygulayıcısı olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü, dünya üzerindeki meteorolojik gelişmeleri ve yenilikleri takip ederek, gözlemlerin yapılması, tahmin ve uyarıların yayınlanmasının yanı sıra meteoroloji alanında çeşitli konularda araştırma çalışmalarını yürütmekle görevli ve yetkili tek kamu idaresi olma özelliğini taşıyor. Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı genel bütçeli bir kuruluş olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü; merkez teşkilatı, 15 bölge müdürlüğü ve bunlara bağlı birimlerden meydana gelen bir organizasyon yapısına sahip. Bu bölge müdürlüklerinden Eskişehir Me-

eteoroloji 3. Bölge Müdürlüğü ise merkezi Eskişehir'de olmak üzere Bursa, Kütahya ve Bilecik illerindeki faaliyetlerden sorumludur. Bölge Müdürlüğü tarafından il ve ilçelerdeki meteorolojik ölçüm ve gözlemler ile havaalanlarındaki uçuculuk amaçlı gözlem ve tahminler, Bölge Tahmin ve Erken Uyarı Merkezinde hava tahmini ve meteorolojik erken uyarı faaliyetleri yürütülüyor. Ayrıca aylık ve yıllık meteorolojik değerlendirmelerin yanı sıra kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği içerisinde hizmetler yürütülüyor. Kuvvetli meteorolojik olaylarla da ilgili (şiddetli yağış, don olayı, zirai don, kuvvetli rüzgâr vb.) tahminlerde bulunan Eskişehir Meteoroloji 3. Bölge Müdürlüğü olayların gerçekleşme zamanı, yeri ve şiddeti gibi bilgileri içeren meteorolojik uyarıla-

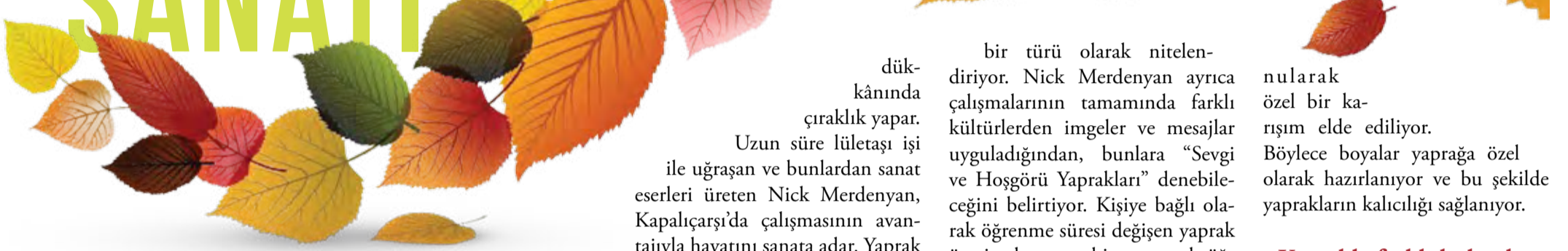
rı hazırlayıp bu uyarıları sms, e-posta, faks ve diğer iletişim araçları ile Mülki İdare Amirliklerine, İl Afet ve Acil Yönetim Birimlerine, diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve vatandaşlara vakit kaybetmeden ulaştırıyor.

Teknik ağırlıklı bir kurum olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nde çalışan 2800'e yakın personelin büyük bir çoğunluğunu teknik personel oluşturuyor. Meteoroloji Mühendisi, Meteoroloji Meslek Lisesi Mezunu İstidalcı (hava tahmincisi) ve Rasatçı (gözlemci) kadrosundaki teknik personel, Bilgisayar Mühendisi, Elektronik Mühendisi, Ziraat Mühendisi, Matematikçi, Fizikçi, İstatistikçi, Programcı, Tekniker ve Teknisyen ile idari kadrodaki personeller Meteoroloji Genel Müdürlüğünde görev yapıyor.

YAPRAK ÜZERİNE

Hat ve Tezhip

SANATI

Betül SAÇAL

Yaprak deyip geçmeyin. Adını yıllar boyunca nesilden nesile aktaran hat ve tezhip sanatı, yaprakların üzerinde de hayat buluyor.

Doğadaki pek çok maddenin ona anlam yükleyen bir el yardımıyla sanat eserine dönüştüğü çağlar boyunca görülür. Kuşkusuz yapraklar da bu maddelerden biri olarak sanatçıların elinde farklı boyutlarla şekillenerek genellikle kâğıt üzerine yapılan hat ve tezhip sanatını üzerlerinde taşıyabilirler.

Hat, kaligrafi ve tezhip sanatının icrasını, yaprak üzerinde uygulayarak bu sanatı devam ettiren hat sanatçısı Nick Merdenyan, bu sanatla hem yaprakları değerlendiriyor hem de kâğıt israfının önüne geçiyor. Merdenyan, bu sanat için özel olarak farklı kıtalardan getirilen yaprakların üzerlerine hoşgörüyü çizerek hüznü umuda dönüştürüyor. Yaprakları çürümekten kurtarıp, kitap arasında kuruttuktan sonra büyük bir emekle süsleyerek ortaya bir sanat eseri çıkaran hat ustası Nick Merdenyan ile ülke sınırını aşan yaprak üzerine hat sanatını ve bu sanata nasıl başladığını konuştuk.

Hediye olarak gelen sanat

Çocukluğu Kumkapı'da geçen Merdenyan, o yıllarda Kapalıçarşı'da İç Bedesten'de bir antikacı

bir türü olarak nitelen-
dük-
kânında
çıraklık yapar.
Uzun süre lületaşı işi
ile uğraşan ve bunlardan sanat
eserleri üreten Nick Merdenyan,
Kapalıçarşı'da çalışmasının avan-
tajıyla hayatını sanata adar. Yaprak
çalışmalarına 1991 yılında oğlun-
un doğumuyla birlikte başlayan
Merdenyan, sanat hikâyesinin ise
bir yakınının tebrik amacıyla ge-
tirdiği çiçek sayesinde başladığını
ifade eder. Sözü geçen çiçek o dö-
nem Hollanda'dan ithal edilen bir
bitki olan Difenbahya bitkisidir.
Merdenyan, bitkinin yaprağını bir
kitabın arasına koyar ve aradan
uzun bir zaman geçtikten sonra
tesadüfen o kitabın sayfalarını
karıştırırken yıllar önce koyduğu
yaprağı görür. Yaprağı biraz soluk
ancak daha hoş bir hâle bürünmüş
şekilde bulan Nick Merdenyan, bu
görüntüye hayran kalır ve o gün-
den sonra yapraklarla yeni bir şey-
ler üretmeyi kafasına koyar. Mer-
denyan, ilk olarak yapraklardan
birinin üzerine Kanuni Sultan Sü-
leyman'ın Tuğrasını, diğerine ise
Yunus Emre'nin "Sev Seni Seveni"
yazısını deneme amaçlı işler. Aynı
gün Amerikalı bir çiftin bu esere
hayran kalmasıyla işe devam etme
kararı alır ve kuru yaprak üzerine
hat, tezhip, kaligrafi yapma serü-
venine böylece başlamış olur.

Yaptığı işi bir yaprak sanatın-
dan çok sevgi ve hoşgörü sanatı
olarak gören Merdenyan, yaprak
sanatını tezhip ve hat sanatının

bir türü olarak nitelen-
diriyor. Nick Merdenyan ayrıca
çalışmalarının tamamında farklı
kültürlerden imgeler ve mesajlar
uyguladığından, bunlara "Sevgi
ve Hoşgörü Yaprakları" denebile-
ceğini belirtiyor. Kişiyeye bağlı ola-
rak öğrenme süresi değişen yaprak
üzerine hat ve tezhip sanatında öğ-
renme süreleri uzun ve büyük bir
sabır gerektiriyor.

Kitap arasında kurutulmuş sanat

Yaprak üzerine oluşturulan hat
ve tezhip sanatında kullanılan yap-
raklar, difenbahya bitkisinin ve ka-
ladyum çiçeğinin yapraklarından
elde ediliyor. Türkiye'de yetiştirile-
meyen bu yapraklar ilk zaman-
larda Hollanda'dan kolayca ithal
edilebiliyordu ancak bu bitkilere
ulaşmanın zamanla zorlaşmasıyla
şimdilerde bitkiler Floridadaki se-
ralardan ithal ediliyor. Gerekli bit-
kiler elde edildikten sonra yaprak-
lar kitap arasında kurutuluyor ve
bu işlem bir buçuk yıl kadar süre-
biliyor. Yaprak kurutma işleminde
ilk dört ay çok belirleyici oluyor.
Haftada en az iki sefer yaprakların
yerlerinin değiştirilmesi gerekiyor
aksi takdirde yaprakların sayfalara
yapışabiliyor.

Yaprak üzerine çizilen hat ve
tezhip çalışmaları için gerekli mal-
zemeleri ise hazırlanan özel karı-
şım boyalar, altın varak ve kedi kılı
firçaları oluşturuyor. Londra'dan
getirilen kedi kılından yapılmış
firçanın kullanıldığı çalışmalarda,
boyanın içine çeşitli maddeler ko-

nularak
özel bir ka-
rışım elde ediliyor.
Böylece boyalar yaprağa özel
olarak hazırlanıyor ve bu şekilde
yaprakların kalıcılığı sağlanıyor.

Yaprakla farklı kültürler birleşiyor

Üç dini simgeleyen çalışmaları
olan Merdenyan, çeşitli imgeler ile
hoşgörü mesajları veriyor ve genel-
likle gül ve lale motifi üzerine
hat, tezhip ve kaligrafi ile işlenen
çalışmalara çok fazla ilgi olduğunu
söylüyor. Çalışmalarda çoğunlukla
evrensel mesajlar olmasına dikkat
ettiğini aktaran Nick Merdenyan,
yaprak üzerine farklı kültürlere ait
kaligrafik yazılarla imgeler çizmeyi
önemsediğini ifade ediyor ve bu
sebeple de üç dinin sembollerini
çalışmalarına işliyor. Ermeni ve
Arap harfleriyle de yaprak üzerine
hat işleyen Merdenyan, difenbah-
ya yaprağı üzerine işlediği her met-
nin altına İngilizce açıklamalarını
da ekliyor.

Kıscacası hat ve tezhip sanatına
farklı bir yorum getiren Nick Mer-
denyan, yaptığı eserlerle herkese
hitap etmeyi amaçlıyor.

KAYNAKÇA

<http://eskipaper.com/images/leafs-7.jpg>
http://www.rcmuzayede.com/eser_img_b/eser8125_3930630_25042016_115020.jpeg
<https://s-media-cache-ak0.pinnimg.com/736x/30/48/64/3048647d-655f441358a04832ef7977c8.jpg>

YOLDA GEÇEN BİR HAYAT

Mustafa SARIKAVAK

Avrupa Demiryolları İşletmeleri tarafından uygulanan, her yaşta gezgine ekonomik ulaşım olanağı sağlayan, göster-geç (pass) bilet türüyle seyahat yaptıran Interrail, günümüzde seyahat etmeyi sevenler tarafından sıklıkla tercih ediliyor. Interrail Türkiye ve bütün gezginlerin ihtiyaçlarının karşılandığı sosyal oluşumların da kuruculuğunu yapan Bestami Köse'nin de Interrail hikâyesi tam bu noktada, üniversite yıllarında başlıyor. Şimdiye kadar 63 ülke gezen ve dünyayı gezmeyi bir yaşam biçimi hâline getiren Köse, yolda oldukça ve başka hikâyeler gördükçe kendini yola adamak istediğini belirtiyor. Hâlen İstanbul Üniversitesi'nde öğrenci olan Bestami Köse, Interrail aracılığıyla çıktığı gezi programından sonra bu işe gönül verenlerin arasında yer almaya karar veriyor. "Amacım Türkiye'de insanları daha çok seyahate teşvik etmek ve çıkacakları seyahatlerle ilgili akıllarındaki sorulara gönüllü danışmanlık yapmak." diyen Köse, kendi tabiriyle "yolda olmayı" anlatıyor.

Dünyayı gezmeye nasıl karar verdiniz? Bu uzun yolculuğunuz nasıl başladı?

Aslında dünyayı gezmeye "Şu zaman karar verdim" dediğim bir an hayatımda hiçbir zaman olmadı. Biliyorsunuz ki üniversite gençliği, okul aracılığıyla düzenlenen festivallere koşu koşu gider. Benim de hayatımda özellikle 20'li yaşlarımda başlarında, sürekli oradan oraya koştuğum bir dönem oldu. O dönemde de artık çevremde gezen birilerinin varlığını biliyor olmak beni mutlu ediyordu. Sonrasında da yurt dışına açılmanın felsefik bir boyutunu keşfettim. Örneğin; Roma'ya gitmek başka dünyalar, hayatlar görmek istedim. Arkadaşımın biri de Interrail'dan bahsetmişti. Biz de öğrenciler arasında yaygın olan, "Bu sene Interrail yapıyoruz" deyip gidemeyen gruplarındandık ancak sonra bir türlü yola çıkamadığımız bir dönemde zincirlerimizi kırıp yola çıktık. Ardından benim yollardaki hikâyem başlamış oldu.

"Yolda bambaşka hikâyelerin varlığını bildikçe, kendini yola adamak istiyorsun"

Yeni yerler gezmek, keşfetmek sizin için ne ifade ediyor?

Her gittiğim yer başlı başına bir hikâye benim için. Ben yıllarca ailemden ayrı yaşadım ve dolayısıyla hayatımda kendimi bir yere ait hissettiğim dönem olmadı. Ailenden ayrı yaşadığın için tabii ki onları özledim ama bu durum bir zaman sonra alışkanlığa dönüşüyor. Dolayısıyla kendini belirli bir yere ait hissetmiyorsun. Yolda bizi çeken en güzel şey de anılar ve hikâyeler oluyor. Yolda oldukça ve başka hikâyelerin varlığını bildikçe, kendini yola adamak istiyorsun. Aslında bu yüzden de yolda vakit geçirmek, başka ülkeleri görmek, istediğin ülkede istediğin zaman uyanabilme özgürlüğüne sahip olmak, beni yola en çok çeken şeylerin başında geliyor.

Gezilerinizden önce rotanızı ve programınızı nasıl yapıyorsunuz? Yoksa kendinizi yola mı bırakıyorsunuz?

Hemen hemen bütün gezilerimde dönüş biletini önceden almamışım. Sadece gidiş biletine yola çıkanlardım. Hatta son dünya turumda da aynısını yaptım. Çünkü belirlenmiş bir zamanda dönmek zorunda olduğum bir geziden zevk alamayacağımı düşünüyorum. Yola çıktığım zaman, kafamda bir yerde o düşünce olmamalı. Bunu şöyle açıklayabilirim; öğrenci olanlar bilirler, başka bir şehirde okuyunca memleketine gittiğinde iki gün sonra tekrar okulunun bulunduğu şehir ya da yurda döneceğini düşündüğün zaman içini bir huzursuzluk kaplar, dönmek istemezsin. Aynı durum yola çıkarken de oluyor bende. Dolayısıyla o hissi yaşamamak için çoğunlukla gittiğim yerlere tek gidişli biletler alarak gittim. Tabii bu durum özgürlüğüm ve yaşam tarzımla alakalı bir şey, dolayısıyla herkese bunu tavsiye edemem. Kafamda bir aylığına gidiyorum dediğim gezilerden 5 ay sonra döndüğüm de oldu. Bir senelik dünya turuna çıkıp 6,5-7 ay sonra döndüğüm de oldu. O yüzden plansız olarak bir ülkeye, şehire gidip kalmak çok başka bir deneyim ve ciddi anlamda özgürlük kelimesinin karşılığı bence.

Şimdiye kadar kaç ülke ve şehir gezdiniz? En son gittiğiniz yer neresidir?

Son gezimle birlikte 63 ülke oldu. Ancak şehir olarak sayı veremiyorum ne yazık ki. En son Norveç'e gittim. Orada bir tırmanış parkuru var. Oraya tırmandık, çok güzel bir deneyim oldu.

Gittiğiniz ülkelerde ve şehirlerde "Şu şehrin yeri bende ayırır" dediğiniz bir yer oldu mu?

Şehir olarak Norveç'in batısında yer alan Stavenger efsane bir yer. İnsanları çok iyi ve karda kızaklarla geyiklerle gezmeyi hayal ettiğimiz bir dünya. Zaten orada yaşayanlara da "Laponya" deniyor. Orası benim için çok özeldir. Bir de İran'da Tahran ve Bendir Abbas Bölgesi'ndeki insan iletişimi de benim için çok özeldi. Ancak genel olarak ülke bazında Norveç asla unutamayacağım bir ülkedydi. Gittiniz ülkeler-

deki insan ilişkileri de bence çok önemli çünkü yolda pek çok anı yaşayabilirsin ama gittiğin yerdeki insan ilişkileri ve kurduğun iletişimin güzel anıları çok farklı bence.

"Her anlamda Hindistan başka bir dünya"

Beni en çok etkileyen ülke diye cümleyle başlasanız...

Başta sona farklı olan Hindistan. Bir insan Hindistan'da bir ay yaşadktan sonra, hayatıyla ilgili zorlukları pek önemseyeceğini düşünmüyorum. Dolayısıyla her anlamda Hindistan başka bir dünya. Hâlâ kast sistemiyle yönetilen bir ülke olmasına rağmen, insanlar birbiriyle kavga etmiyor. Genel olarak çok pis bir ülke ama bu pislik onların doğal hayatı olduğu için bu durumu önemsemiyorlar. Etrafın pis olması sadece turist olarak gelen insanlara göre olağan bir durum oluyor. İnsanlar yaşadıkları hayattan memnunlar ve canlarının istediği şekilde her şeye tapabiliyorlar. Çok başka bir dünya orası. Gerçekten, Hindistan'daki yaşam 2017 yılında dünyadaki pek çok ülkenin alılabileceği bir hayat tarzı değil. Ancak çok farklı ve ilginç bir deneyim olduğu için Hindistan mutlaka gidilip görülmeli.

"Gezi bloğumda okuyucularımın gezme konusundaki tereddütlerine dokunuyorum"

Gezmeniz haricinde de bloğunuzda gezdiğiniz yerleri tanıtan yazılar yazıyor musunuz? Paylaştı-

gınız bilgilerin geri dönüşleri nasıl oluyor?

Ben bloğumda gittiğim yerler hakkında yazılar yazarken bazı şeylere çok dikkat etmeye çalışıyorum. Mesela bir insan Paris'e gitmek istiyorsa orada nerelerin gezilebileceğine bir şekilde ulaşabilir. Benim amacım, insanların Paris'e gitmesine adım attırarak bir niyete vesile olmak. Örneğin; Paris'e gitmek isteyip sürekli erteleyenler, Paris biletini almak için kendisini teşvik edecek birine ihtiyaç duyuyor. Ben de okuyucularımda o isteği uyandırıyorum. Çünkü ülkemizde insanlar birinin gezdiğini görün heveslenip, hemen bilet alıp oraya gitmek istiyor. Ben de bu şekilde yola çıkanlardım. Bu sebeple bloğumda da insanların gezmeleri ve yola çıkmaları için onları bir nevi cesaretlendiriyorum. O yüzden de gezi bloğumda okuyucularımın gezme konusundaki ertelemelerine ve tereddütlerine dokunuyorum. Bu şekilde onları yola çıkarıyorum. Paylaştığım yazıların geri dönüşleri de çok iyi oluyor. Aslında yazmayı çok sevsem de insanlar gittiğim, gezdiğim yerleri yazmam için ısrar edince ben de mümkün olduğunca paylaşım yapmaya çalışıyorum.

Sizin gibi dünyayı gezmeyi hayal edenlere neler tavsiye edersiniz?

Dünya, bizim burada yaşadığımızdan çok başka bir yer. Dünyada bambaşka deneyimler ve hayatlar varken insanların Eskişehir'de ya da başka bir yerde yaşayıp ölmesi lazım.

ESKİŞEHİR'İ KEŞFETMEYİ BİR DE BİSİKLETLE DENEYİN

Mehmet Ekrem CEYLAN

Havaların ısınmaya başladığı şu günlerde, Eskişehir'den biraz uzaklaşıp doğayla iç içe bir yolculuğa çıkmaya ne dersiniz? Eskişehir'den bisikletle hangi rotalara gidilebileceğini ve bisiklet severlerin dikkat etmesi gereken noktalar hakkında ipuçlarını Eskişehir Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü (ESDAK) üyelerinden Özlem Sakarya Can ve Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) Öğretim Üyesi Doç. Dr. Arman Aziz Karagül bizlerle paylaştı.

Doğaya kaçış fikri nasıl oluştu ve bisikletle ne zaman tanıştınız?

Özlem Sakarya Can: Aslında bu fikir bende her zaman vardı. Çocukluğum zaten babamın görevi nedeniyle baraj kenarında geçti, 16 yaşına kadar bu şekilde büyüdüm. Daha sonra iş ve okul nedeniyle şehirde yaşamak durumunda kaldım. İşlerden çok bunaldığım bir dönemde ESDAK ile tanıştım ve Kızılınler Köyü'ne bir bisiklet turuna katıldım. O günden bu yana yaklaşık 5-6 yıldır bisiklet maceram devam ediyor.

Bisiklet sizin için ne ifade ediyor?

Özlem Sakarya Can: Bisiklet bizde nedense sadece çocuklukta yapılması gereken bir aktiviteymiş gibi algılanıyor ve yetişkinlikte bir kenara atılıyor. Oysa bisiklet en başta özgürlüğü ifade ediyor benim için. Yol arkadaşlığını, paylaşmayı, doğaya saygıyı öğretiyor. İşten bunaldığım anlarda, benim için bir terapi gibi geliyor.

Doç. Dr. Arman Aziz Karagül: Bisiklet, tüm bunların dışında çok da zevklidir. Mesela sıfır rüzgâr olan bir hava düşünün, rüzgârı kendiniz

yaratıyorsunuz. İster düz yolda gidin ya da rampa inin, her şekilde o rüzgârı hissetmek çok güzel bir duygu, yaşadığınızı hissettiriyor. Arabayla geçtiğiniz zaman fark edemeyeceğiniz bazı güzellikleri, bisikletle geçerken fark etmeniz mümkün olabiliyor.

Bisiklet seçiminde nelere dikkat edilmesi gerekiyor?

Özlem Sakarya Can: Öncelikle binme amacınıza göre sizin için en uygun bisikleti tercih etmeniz gerekiyor. Şehirde kısa mesafe için farklı tür bisikletler var. Bizim gibi doğaya çıkmak, spor amaçlı kullanmak isteyenler için ise MTB (mountain bike) bisikletler bulunuyor, bunlar tercih edilmeli.

Bisiklet sürüşünü daha güvenli hâle getirmek için neler yapılabilir?

Özlem Sakarya Can: En üst düzey bisiklet kullanıcıları için bile iki tekerlek üzerindeyken düşme riski her zaman vardır. Kask, bu nedenle çok önemli. Başınıza aldığımız darbeler ölüme sebep olabilir ve ne yazık ki bunun birçok örneğiyle de karşılaşyoruz. Güvenli sürüş için eldiven de çok önemli çünkü eller gidonu sürekli tutmaktan dolayı belli bir zaman sonra uyuşabiliyor. Ayrıca bisiklet çantanızda mutlaka yedek lastik, pompa, yama takımı ve ilk yardım setinin olması gerekiyor. Bir de gözüünüzü toz, taş, toprak, böcekten korumanız için mutlaka gözlük takmanız lazım. Bunun dışında, hem sürüş öncesinde ve tur esnasında hem de sürüş sonrasında beslenme çok önemli. Bisiklet tutana çıkarken ne çok açmak olmak ne de çok tok olmak gerekiyor.

Doç. Dr. Arman Aziz Karagül: Beslenme aslında doğrudan sürüş güvenliğiyle ilgili. Yeterli besin alınmadığı zaman gözlerde kararma olabiliyor ve bisiklet zaten dengeyle giden bir alet olduğu için göz kararması yere düşme riskinizi artırıyor. Beslenme haricinde, artistik hareketlerden de uzak durulması gere-

kiyor. Rampa aşağı giderken iki eli bırakmak, arkaya yaslanıp gitmek gibi örnekler sürüş güvenliği açısından tehlikeli.

Ekipmanlarda bir eksiklik olmadığını düşünelim. Dışsal faktörlerden kaynaklı (kamyon vb. diğer araçlar) tehdit edici unsurlar karşısında ne yapılmalı?

Özlem Sakarya Can: Aslında, ESDAK'ı tercih etme nedenlerimden biri de bu. Grup hâlinde hareket ettiğimiz için birbirimizi daha iyi koruyoruz. Trafikte diğer araçlarla bir problem yaşamamak için bisikletin ön ve arka aydınlatmalarının sorunsuz olması gerekiyor. Özellikle gece sürüşlerinde görünür olmak çok önemli.

“
En üst düzey bisiklet kullanıcıları için bile iki tekerlek üzerindeyken düşme riski her zaman vardır. Kask, bu nedenle çok önemli. Başınıza aldığınız darbeler ölüme sebep olabilir ve ne yazık ki bunun birçok örneğiyle de karşılaşılıyor.”

Eskişehir'de bisikletle gidilebilecek rotaları bize anlatır mısınız?

Özlem Sakarya Can: Eskişehir'deki bisiklet rotalarını 3 bölgeye ayırıyorum ben. İlki, Kütahya yolu tarafında olan rotalar, burada çok fazla alternatif bulunuyor. İkincisi, Bursa yolu, yani Batı tarafındaki rotalar. Üçüncüsü ise Sarıcakaya rotası. Eskişehir'de bisiklet turuna yeni

başlayan biri için ilk olarak Kızılınler Köyü'dür. Kızılınler'in 10-12 km kadar bir uzaklığı var ve hem şehre çok uzak olmaması hem de çok rampası olmaması açısından ideal. Rotalar genellikle Kızılınler'den başlar. Ben biraz bisiklet sürmeyi ilerlettim, biraz daha gideyim diyenler için Yenisoğça Köyü, Yörükçürka Köyü, Musaözü Göleti var. Daha da ilerledim diyenler ise Kalabak suyunun da çıktığı Aşağı Kalabak ve Yukarı Kalabak Köyleri'ne gidebilir. Bunların dışında, alternatif yollardan Beşikderesi'ne de ulaşarak orada doğayla iç içe, yeşillikler arasında balık yenebilir.

Doç. Dr. Arman Aziz Karagül: Köylerde şöyle güzellikler de var. Kimi köyler ve özellikle bu köylerin kahveleri, bisikletçilerin mola noktası olduğu için bisikletçiler bu köylere belli bir ölçüde ekonomik katkı da sağlıyorlar. Artık köylerin nüfusları gitgide azaldığı için bazı günler köylülerin sadece bisikletçiler için çalıştıkları oluyor.

Bu rotalara giderken dikkat edilmesi gereken noktalar nelerdir?

Özlem Sakarya Can: Hava durumuna mutlaka bakılmalı çünkü bisikletin lastiklerinin o havaya uygun olması gerekiyor. Mola verilebilecek yerler var mı diye kontrol edilmesi de iyi olur tura çıkanlar için. Bunun haricinde köpeklere dikkat etsinler. Köy köpekleri şehirdekilere pek benzemezler, daha tehlikeli olabiliyorlar.

Doç. Dr. Arman Aziz Karagül: Bazı köylerde köpekler tarafından çevirme yapılıyor desek yeridir. Böyle durumlarda bisikletten inip bir süre yürümek gerekiyor. Durunca hayvan uysallaşır ve zaten

belli bir bölgeye kadar sizi kontrol ediyor. O bölgeden çıktuktan sonra umurunda olmuyorsunuz ve yola bisikletle devam edebiliyorsunuz.

Eskişehir'den kaçıp biraz soluklanmak isteyenlere tavsiyeleriniz neler?

Özlem Sakarya Can: Festivaleri takip etmelerini tavsiye ederim. Birçok bisiklet sever insanın katıldığı 3-5 günlük turlar düzenleniyor. Bunlara katılmak için önce daha kısa mesafelerde belli bir tecrübe kazanılması ve artan bir performans sonra gidilmesi gerektiğini söyleyebilirim. Festivale gidecek kişinin kamp tecrübesi de olsa faydalı olur çünkü ihtiyaç listesi biraz farklılaşıyor. Çadır, uyku tulumu, kıyafet gibi ihtiyaçlar da oluyor.

Doç. Dr. Arman Aziz Karagül: Kütahya tarafında Eskişehir'in en yüksek yeri olan Türkmen Dağı var. Orada mesela kamp yapılabilir. Bir hafta sonunu farklı bir biçimde değerlendirmek isteyenler için çok güzel bir alternatif.

Emre ÖZDEMİR

Eğlenceli zaman geçirmek ya da gerçek hayattan bir nebze olsun uzaklaşmak için oynadığımız video oyunlarının hikâyesine yakından bakıyoruz.

Oyun teknolojisinin gelişimi

Video oyunları, teknolojinin ilerlemesi ile doğru orantılı olarak gelişti. İnsanların teknolojiyi eğlence aracı olarak kullanması ise oyun sektörünü doğurdu. Günümüzde oyun sektörü her geçen gün daha da profesyonelleşerek büyük bir boyut kazanmış durumda. Düzenlenen uluslararası oyun turnuvaları, milyon dolarlık ödüller "Oyuncu" dediğimiz bir mesleği ortaya çıkardı. Biz de bu sayımızda, 1950'li yılların sonunda başlayan video oyunlarının günümüze kadar olan yolculuğunu en çok tanınan oyunlarla anlatmaya çalıştık.

İlk yıllar

İlk video oyunu denildiği zaman akıllara genellikle Atari firmasının 1972'de piyasaya sürdüğü "Pong" oyunu ya da Bill Gates ve Neil Konzel'in 1981 yılında tasarladıkları DONKEY.BAS adlı oyunu gelmektedir. Video oyunlarının başlangıcına gidilecek olunursa Brookhaven Ulusal Laboratuvarı'nda çalışan fizikçi William Higinbotham'ın

VIDEO OYUNLARI 1 TARİHİ

katot tüplerini kullanarak 1958 yılında yaptığı "Tennis for Two" video oyunlarının ilk örneği oldu. Higinbotham'ın çalıştığı şirketteki insanları eğlendirmek için transistörleri (elektronik devre elemanı) kullanarak yaptığı oyun, osiloskop (grafikleri göstericisi) ekranında analog kumandalarla iki kişinin oynayabilmesi için tasarlandı. 1959 yılında ise Pac-Man'in atası sayılabilecek "Mouse in the Maze" yapıldı.

60'lı yıllar

1962 yılında Steve Russell tarafından Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) geliştirilen "Spacewar!" geniş kitlelere ulaşan ilk video oyunu oldu. İki kişilik oyunda temel amaç, uzay gemilerinin kara deliğe yakalanmadan önce birbirlerini yok etmesi. Spacewar! aynı zamanda oyun tarihinde "Arcade" oyunlarının temelini attı. "Baseball" adlı beyzbol simülasyonu, 1965 yılında John Kemeny tarafından yapıldı ve ilk spor temalı video oyunu oldu. 1966 yılına gelindiğinde ise, ilk oyun konsolu "Brown

Box" Ralph Beier tarafından yapıldı ve adını tarihe "video oyunlarının babası" olarak yazdırdı.

70'li yıllar: Atari ve Pong

1971 yılında Bill Pitts ve Hung Tuck tarafından geliştirilen "Galaxy Game" oyunu tarihe adını ilk jetonlu video oyunu olarak yazdırdı. Steve Russell tarafından geliştirilen Spacewar! oyunu 1971 yıllarında Nolan Bushnell ve Ted Dabney tarafından yeniden düzenlenerek "Computer Space" adıyla jetonlu makinalara uyarlandı. Böylelikle video oyunlarının bir sektöre dönüşmesi için ilk adımlar atılmış oldu. Nolan Bushnell, 1972'de Atari firmasını kurdu ve "Pong" oyununu aynı sene piyasaya sürdü. Yukarı ve aşağı olmak üzere iki dikdörtgenin kontrol edilerek topu karşılıklı olarak bir tarafa atılmasını hedeflenen oyun, bilenen masa tenisinin simülasyonu hâliydi. Atari firması 19 bin adet jetonlu Pong makinesi üretti ve bu oyun dünya çapında Atari

Salonları'nı oluşturdu. Pong'un bu başarısı diğer firmalar için ilham kaynağı oldu. 1976 yılında Atari "Breakout" oyununu, 1978 yılında ise Taito "Space Invaders" oyununu çıkardı. Oyun teması olarak birbirine çok benzeyen bu iki oyunda kontrol edilen bir dikdörtgenden karşınızdaki kutuları bir top yardımıyla kırmamız bekleniyor. Space Invaders oyununda ise bir uzay gemisiyle uzaylıların vurulması gerekiyor.

80'li yıllar: Nintendo, Pac-Man ve Super Mario

Video oyunlarının giderek popülerleşmesi, oyun sektöründeki şirketleri ve oyun sayılarını arttırdı. 1980 yılında Namco tarafından "Pac-Man" oyunu tasarlandı. Bir labirent içerisinde geçen bu oyunda, kontrol ettiğiniz karakterle la-

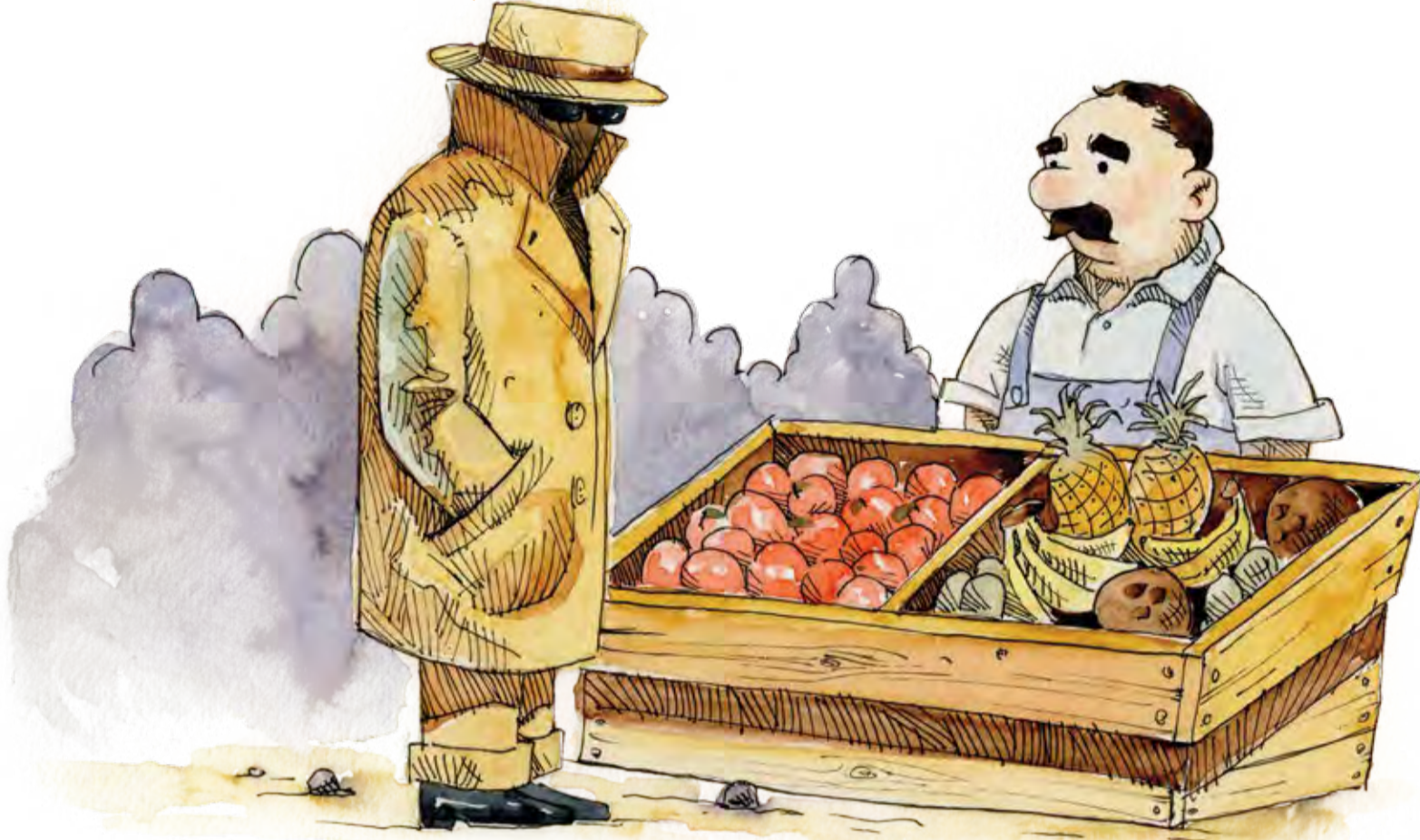
birant içerisinde bulunan diskleri toplamanız gerekiyor. Bu diskleri toplarken aynı zamanda diğer düşman karakterlerden kaçmanız bekleniyor. Nintendo, 1981 yılında çıkan "Donkey Kong" oyununda bir goril tarafından kaçırılan prensesin merdivenlerden çıkılarak marangoz "Jumpman" tarafından kurtarılmasını konu alıyor. Oyunda aynı zamanda goril tarafından atılan varillerden de kaçmanız gerekiyor. Bu oyunda Jumpman ise ilk Mario karakteri olarak oyuncularının karşısına çıktı. Yine Nintendo tarafından 1983'de çıkan "Mario Bros" oyunu ise "Donkey Kong" oyununa benzer bir yapıya sahipti. Bu oyunda ise Mario'nun kardeşi Luigi de yer aldı. Nintendo'yu Nintendo yapan ve günümüzde ise popülaritesini hâlâ kaybetmeyen oyunu "Super Mario Bros" 1985 yılında piyasaya sürüldü.

Shigeru Miyamoto tarafından geliştirilen oyunda, ana karakter Mario bir önceki oyunda olduğu gibi prensesi kurtarmaya çalışmaktadır. Mario Bros'tan farklı olarak Super Mario Bros bölüm ilerlemeleri olan, daha fazla düşmanların ve arka planların yer aldığı bir oynayıya sahip. Donkey Kong'dan farklı olarak bu oyunda, Mario bir marangoz olarak değil, tesisatçı olarak ekran karşısına çıktı. Mario karakteri oyun sektöründe çok popüler oldu. Mario oyununa benzer bir başarıyı ise Rus mühendis Alexsey Pajitnov tarafından tasarlanan Tetris elde etti. Tetris, Gameboy ile birlikte özellikle 1990'lı yıllarda en çok sevilen oyunlardan bir tanesi oldu.

90'lı yılların başlangıcından itibaren hızla gelişen teknoloji birçok alanda yenilik getirdi. Oyun sektörüne birçok yeni geliştirici dâhil oldu. Atari salonları ise yerini evlerde kullanılan kişisel oyun konsollarına bıraktı.

Bir sonraki sayımızda devam edecek...

POPÜLER DENETLEME METODU GİZLİ MÜŞTERİ UYGULAMASI

Son dönemlerde adından sıkça söz ettiren özellikle öğrencilerin ek gelir olarak tercih ettikleri meslek, gizli müşteri uygulaması. Çoğunlukla bankalar, marketler, otomobil bayileri ve restoranların tercih ettiği bu meslek dalının tarihi aslında Osmanlı Devleti'ne kadar dayanıyor. Osmanlı Devleti'nden bugünlere kadar ulaşan gizli müşteri uygulaması, hem ülkemizde hem de

yurt dışında ciddi bir pazarı kapsıyor. Özellikle Amerika'da 1 milyar dolarlık hacme ulaşmasıyla dikkat çeken gizli müşteri uygulamasının pazarı, ülkemizde de gelişimini sürdürmeye devam ediyor. Gizli müşteri uygulamasının kapsamı, ölçülebilirliği, ne amaçla ve kimler tarafından kullanıldığı gibi soruları haberimizde cevaplamaya çalıştık.

Büşra GÜLEN

Günümüzde gizli müşteri, Osmanlı'da "tebdilikıyafet"

Osmanlı padişahları, halkın fikirlerini öğrenmek, aynı zamanda büyük devlet memurlarının işlerini dürüst yapıp yapmadıklarını kontrol etmek ve hatta onları gafil avlamak için kıyafetlerini değiştirirlerdi. Gece gündüz demeden bu kıyafetlerle pazarlarda halkın arasında dolaşan padişahlar, tebdilikıyafet gezerken gördükleri yolsuzlukları sadrazamlara bildirirlerdi.

O dönemde "tebdilikıyafet" olarak adlandırılan ve toplumsal düzenin sağlanması adına yapılan bu işlem, şimdilerde gizli müşteri uygulaması olarak varlığını devam ettiriyor. Toplumsal fayda olarak çok benzer etkilere sahip olan bu uygulama günümüzde daha kapsamlı ve profesyonel bir şekilde uygulanıyor.

Gizli müşteri uygulaması, tüm birimlerinde aynı hizmet kalitesini sağlamayı ve bunu sürekli kılmayı amaçlayan, aynı zamanda rakiplerin hizmet kalitesini de bilmek isteyen kurumlar için müşteri gözü ile objektif performans ölçümü olarak tanımlanıyor.

Özete gizli müşteri uygulaması, önceden eğitim almak suretiyle gerçek ya da potansiyel müşteri gibi davranan kişilerin herhangi bir hizmet sürecini yaşayıp ölçümlenmeleri ve deneyimlerini ayrıntılı ve tarafsız bir biçimde rapor etmeleri süreçlerinden oluşuyor. Bu sayede gizli müşteriler, güvenilir bir şekilde bilgi toplama işlemini sağlıyorlar.

Ünlü firmalar kendilerini bu şekilde denetliyor

Gizli müşteri uygulamasıyla görsel değerlendirme adı altında çevre, temizlik, mekân düzenlemesinin ölçülebileceği gibi karşılama, hizmet değerlendirmesi, ürün kalitesi, ürün bilgisi, satış performansı gibi ana başlıklar gizli müşteriler tarafından ölçülüp rapor edilebiliyor. Gizli müşteri uygulamasından yararlanan pek çok firmadan biri olan ünlü bir kahve markası, gizli müşteri kullanarak kendilerini denetlediklerini dile getiriyor. Sabahın erken saatlerinde bir müşteri mağazaya giriş yapıyor ve içeriye girer girmez masaların temizliğini değerlendirmek için etrafa detaylı bir biçimde göz gezdiriyor. Kahve yapılan yerin hijyenik olup olmadığını hızlıca kontrol ettikten sonra baristaların müşterilerle nasıl iletişim kurduklarını gözlemlemek için bir sipariş veriyor. Ödeme yapmak için bankamatik kartını uzatıyor ve çekim sırasında bir sorun oluşuyor. Bunun üzerine müşteri, çantasındaki kronometreyi çalıştırmaya başlıyor. Sorunun çözülme süresini gizlice not alırken sorun üzerine baristanın yüz ifadesindeki değişimleri izliyor. Sorun çözülmesinin ardından "Yeni ne içeceğiniz var?" sorusunu baristaya yöneltilip cevabını eksiksiz not aldıktan sonra mağazadan ayrılıyor. Dünyanın en başarılı markalarından biri olan bu kahve firmasının, kendilerini bu şekilde denetleyip hatalarını düzelttiklerini dile getirmesi uygulamanın ne derece güvenli olduğuna yönelik ciddi bir kanıt oluşturuyor. Gizli müşteri uygulaması, markaların ihtiyaçlarının belirlenmesine ve personel eğitimi konusunda

“*Gizli müşteri uygulaması, önceden eğitim almak suretiyle gerçek ya da potansiyel müşteri gibi davranan kişilerin herhangi bir hizmet sürecini yaşayıp ölçümlenmeleri ve deneyimlerini ayrıntılı ve tarafsız bir biçimde rapor etmeleri süreçlerinden oluşuyor.*”

eksikliklerin görülüp gerekli çalışmaların yapılmasına ciddi katkı sağlıyor. Dünya markası haline gelen bir jean firması, gizli müşteri uygulamasını dönemsel olarak kullandıklarını, kullanım amaçlarının ise satış danışmanının servis kalitesini ölçmek olduğunu ifade ediyor. Marka yetkilileri, gizli müşteri uygulamasının en önemli kazancının ise motivasyon artışı olduğunu vurguluyor. Satış danışmanlarının herhangi bir müşteriyle ilgilenirken o müşterinin potansiyel bir gizli müşteri olması ihtimalini göz önünde bulundurmaları hata paylarını azaltıyor.

Kimler gizli müşteri olabilir?

Ulaştırma şirketleri, çağrı merkezleri, devlet kurumları, hastaneler, bankalar, oteller, restoranlar, giyim firmaları; kısacası hizmet kalitesini, ürün sunumunu, teçhizatının durumunu ölçme gereği duyan her işletme bu yöntemle başvurabiliyor. Amerika'da gizli müşteri uygulaması, yüzde 21,5 oranla restoran, yüzde 14'ü fast-food, yüzde 16,8'i perakende, yüzde 14,2'si banka-finans ve yüzde 11,8'i ise petrol sektöründe kullanılıyor. Araştırmalara göre Türkiye'de bu yöntemi en yoğun şekilde uygulayan sektörlerin başında bankacılık, restoran ve perakendecilik geliyor. Bu 3 sektörü otelcilik, çağrı merkezleri, e-ticaret, sinema-tiyatrolar, kargo-nakliyeler ve hastaneler takip ediyor. Otelcilik alanında gizli müşteri hizmeti veren bir firma danışmanı, özellikle büyük otel zincirlerinin bu uygulamayı kullandıklarını ve bu yöntemle duyulan talebin yükseldiğini belirtiyor. Rekabet ortamı yoğunlaştıkça şirketlerin sadece kendilerini değil; rakiplerinin de işleyişlerini gözlemlemek için gizli müşteri uygulamasına başvurduklarından söz ediyor.

Peki, kimler gizli müşteri olabilir? Bu soruyu ise şöyle cevaplayabiliriz: Dürüst, sorumluluk sahibi, disiplinli, detayları algılayabilen ve önemli hizmet yönlerini fark edebilen, esnek çalışma saatlerine uyum sağlayabilen 18-65 yaş arasındaki herkes gizli müşteri olarak görev yapabiliyor.

Gizli müşteri uygulaması, bu görevi üstlenen kişilere, yapılan işe göre nakit, alışveriş çeki, indirim veya hediye gibi kazançlar sağlayabiliyor. Bazı firmalar gizli müşterilerin

alışveriş ücretlerini ödeyerek, bazılarını daha sonra kullanabilecekleri hediye çekleri sağlayarak bazılarını ise iş sonunda hesaplarına havale yaparak ödeme işlemini gerçekleştirebiliyorlar. Ödemeler, kişilerin yaptıkları görüşmeler üzerinden ücretlendiriliyor ve genellikle bu meslek grubunun çalışma süresi belli olmuyor. Bazı çalışanlar ayda 1 sefer, bazılarını ise 3 ayda bir sefer gizli müşteri olarak görev yapabiliyor.

Gizli müşteri olmak için nereye başvuru yapılmalı?

Gizli müşteri uygulaması farklı sektörlerde sık kullanılmaya başlanmasıyla birlikte gizli müşteri olabilecek adaylara ulaşılabilmesi için pek çok aracı firma hizmet veriyor. Bu firmalar, kurdukları ajanslar aracılığıyla müşteriler ve şirket sahipleri arasında bir köprü işlevi görüyor. Bununla birlikte gizli müşteri olmak isteyenlere kolaylık sağlanabilmesi için kurulmuş pek çok İnternet sitesi de bulunuyor. Gizli müşteri olmak isteyenlerin bu sitelerle giriş başvuru formunu doldurmaları ve yetkililerin onların niteliklerine uygun bir iş için geri dönmelerini beklemek yeterli. Bunların dışında, kariyer sitelerinde de birçok gizli müşteri iş ilanı da yer alıyor.

Gün geçtikçe gizli müşteri uygulaması kendi pazarı içerisinde büyümeye devam ediyor. Bu uygulamayla hem gizli müşteriler, hem gizli müşteri sağlayan ajanslar hem de denetlenmeye ihtiyacı olan şirketler kazanıyor. Bütçesine küçük çaplı katkı sağlamak isteyenlerin tercih edebileceği bu uygulama, "kısa günün kârı" niteliğinde bir iş olanağı olarak Türkiye'de de geniş kitlelere ulaşıyor.

KAYNAKÇA

<http://www.gizlimusterionline.com/>
<http://Aservice-group.com/tr/mystery-shopper/become-ms>

Dijital Dünyanın DİJİTAL BANKA MODELİ

Erdem ÖZTÜRK

“Bankalarda fiziki şubeler dönemi geride kalıyor”

Bankacılıkta dijitalleşmeyi ortaya çıkaran nedenlerden biraz bahseder misiniz?

Dijitalleşme, aslında yalnızca bankacılığa özgü bir kavram değil. Bankacılıkta dijitalleşmeyi genel bir durumun zorunlu yansıması olarak değerlendirebiliriz. Endüstriyel devrimin müşteri taleplerini değiştiren ve tüm dünyayı dijitalleştiren etkiyle bankacılık sektörü de dijitalleşmeye başladı.

Dijitalleşmenin avantaj ve dezavantajları neler?

En önemli avantajı hatta fırsatı da diyebiliriz, hantal yapılar olan bankaları, fiziki mekânlardan kurtararak süreçleri hızlandıran etkisi. Fiziki şubeler gelecekte de olmayacak öngörüsü var. Müşterinin zaman sınırlaması olmadan her an, her konu için size ulaşabilmesi ister istemez sizi her zaman daha da hızlı olmanın yollarını aramaya itiyor. Bugün bunun en makul yöntemi de dijitalleşme.

Buna karşın, bankalarda müşterinin parası üzerine bir güven anlayışı olduğu için kolay kolay fiziki mekân buluşmalarından vazgeçme-

yen müşteri kitleleri de var. Müşteri, karşılaşılabileceği sorunlarda sorumluluğun kendisinde olmaması için fiziki şubeleri kullanmaya devam ediyor. Dezavantaj olarak bunu ifade edebiliriz ancak bu, doğrudan dijitalleşmeyle değil müşterinin dijital süreçlere alışmasıyla ilgili bir durum.

Dijital süreçlerin geliştirilmesi için doğru bilgiye nasıl ulaşıyor?

Türkiye, akıllı teknoloji kullanımının yükseldiği ülkelerden biri. Neredeyse her evde en az bir akıllı cihaz var. “En az” diyorum çünkü akıllı cihazlar da kendi içinde birçok çeşide sahip. Telefonlar, tabletler, televizyonlar vb. Bu şekilde kullanımın artması ise sorunuza verecek cevabın bilgi kaynağı. Yani, tüm işlem bilgilerinizin depolandığı datalar.

“Dijital süreçlerin tasarımı için müşteri analizleri önemli”

Dijital süreçlerin analizi nasıl yapılıyor?

Her kurumun kendi içinde farklı yöntemleri var. Fakat ideal olanı ifade etmek gerekirse önemli olan hedef kitleyi anlamak, empati kurmak. Anladığınız noktalarda

da saptanan ihtiyaç ve beklentilere uygun süreçler geliştirmek. Datalar işte burada müşteri davranışlarını, varlıklarını size bildiren kaynaklar olarak yol gösterici oluyor. Bankalar son zamanlarda bu analizi yapmak üzere müşteri deneyimi ekipleri de kuruyor. Eski yöntemleri takip eden bankalar da yok değil ancak onlar da dönüşmek zorunda kalacak.

Türkiye’de bankaların dijital tasarımları hedef kitleye tam olarak uygun mu?

Genel olarak bakıldığında Türkiye’de nüfusun genç olması nedeniyle dijital tasarımların hedef kitleyi de gençler denebilir. Ancak farklı bir nokta var: Türkiye’deki genç nüfusun finansal dünyayla tanışması Amerika ya da Avrupa ülkelerindeki genç nüfusa göre daha geç oluyor. Dolayısıyla dijital bankacılık uygulamaları ortalama kullanıcı kitlesine göre tasarlanıyor. Bununla beraber sadece dijital uygulamalarla işlerini yürütmek isteyen genç, beyaz yakalı müşterilere yoğunlaşan bankalar da var.

“Bankacılık, mezun olunan bölümden bağımsızlaşıyor”

Dijital süreçlerde ne gibi sorunlar olabilir?

Dijital süreçlerin yeni ihtiyaçlara cevap vermemesi hâlinde ortaya çıkan sorunlar ya da mevcut hizmette güncelleme sorunları olabilir. Tüm bunları aşmak için sürekli gelişen teknolojik süreçleri düzenli olarak takip ederek ölçümler ve değerlendirmeler yapmak gerekiyor. Sorun oluştuğu sırada çözüm bulmak kadar sorun ihtimali üzerine yenilikler yapmak da çok önemli.

Dijital dönüşümler banka personelinin nasıl etkiliyor?

Dijitalleşmeyle birlikte fiziki şubelerin kapanacağını düşünürsek, bankada çalışan insan sayısı gittikçe azalacak. Bugün de bankalarda sadece İktisadi ve İdari Birimler Fakültesi öğrencileri yok. Mühendisler, avukatlar hatta sosyoloji mezunları bile var. Teknolojik gelişmeler ve dijitalleşme de bankacılığı okuduğunuz bölümden bağımsız olarak yapılabilen bir iş kolu hâline getiriyor. Bu nedenle dijital süreçlerde uzmanlaşmaları gerekecek, hatta artık gerekiyor diyebiliriz.

“Türkiye dijital bankacılıkta Avrupa ve Amerika’dan önde”

Dijital bankacılıkta Türkiye ne durumda?

Endüstri Devrimi ile birlikte ortaya çıkan teknolojik gelişmelerle hayatımızda gittikçe daha fazla yer edinen dijitalleşme kavramı, birçok sektörün tüketiciye ulaşmasında temel araç hâline gelmiş durumda. Teknolojik gelişmelerin bir ürünü olarak karşımıza çıkan dijitalleşme, zaman ve mekândan tasarruf sağlayarak tüketicilerin, bir zamanlar günlerinin önemli bir bölümünü ayırarak yaptıkları işleri, artık basit dijital sistemleri kullanarak çok daha kısa sürede yapabilmelerini sağlıyor. Bu durum ekonomik sistemin sürdürülmesi için gerekli olan döngüde, şirket ve tüketicilerin fiziki ortamlarda buluşma zorunluluğunu da ortadan kaldırıyor. Sistemin en büyük aktörlerinden biri olan bankacılık sektöründe müşteri deneyimi geliştiricisi ve aynı zamanda dijital dönüşüm programcısı olarak çalışan Nilay Ocak ile dijitalleşen bankacılığı konuştuk.

Türkiye dijital bankacılık konusunda dünyanın ilerisinde. Bu ileri düzeyi inceleyen makaleler dâhi var. Biz çok daha hızlıyız. Ekonomik sistemin büyük oranda bankalar üzerinden işliyor olması bu sonucu ortaya çıkarıyor. Pastadan pay almak bankalara bağlı olduğundan bankacılık sektörü, süreçlerine erişimi de giderek hızlandırma ve kolaylaştırma gerekliliği hissediliyor.

Alanda çalışmak isteyen öğrencilere neler yapmalarını tavsiye edersiniz?

Bilgi sürekli değişiyor ve gelişiyor. Bu nedenle öğrenmeye meraklı olmak çok önemli. Yerli ve yabancı kaynakları takip etmek önemli. İlgi duyulan, öğrenilmek istenen işlerin anlatıldığı etkinliklerde yer alıp farklı uygulamaları, sözleri dinlemek çok önemli. Bugün birçok şirket inovasyon çalışmalarlarıyla genç yeteneklere ulaşmak istiyor. Siz bir şirkete ulaşmadan onlar size gelebiliyor. Bu tarz fırsatları da değerlendirip iş ortamını görmek, gelecek planları yapmak için belirleyici olacaktır. Kısacası, hayatta kalabilmek için öğrenme sürecinizi durdurmamanız, aktif olmanız gerekiyor.

SATRANCIN AYAKTA OYNANAN VERSİYONU DART

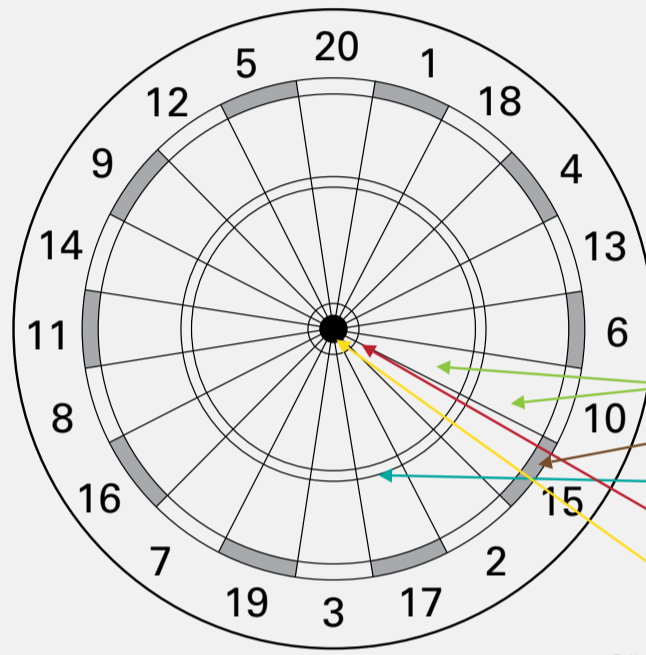

Tamer ATAÇ

Ortaya çıkışı 1500'lere dayanan, bugünkü hâlini ise 19. yüzyılın sonlarına doğru alan dartin spor olarak kabul edilmesi, 20. yüzyılın başlarında gerçekleşiyor. 1908'de İngiltere'de publarda şans oyunlarının yasaklandığı bir dönemde, bir pub sahibi olan Anakin, dartı bir şans oyunu olarak mekânında oynatıyor olmasından dolayı mahkemeye veriliyor. Bunun üzerine Anakin mahkemede kurdurduğu bir dart tahtasına atışlar yaparak bunun bir şans değil beceri ve antrenman işi olduğunu kanıtıyor. Mahkemenin düşmesinin ardından ise darta bakış açısının geniş ölçüde değiştiği görülüyor. Dünya Dart Federasyonu, (WDF) şu anda 63 ülkenin üye organizasyonları ile birçok önemli dart faaliyetine ev sahipliği yapıyor. Özellikle 1970'lerden itibaren hızla gelişen bu sporu, Dart Antrenörü Gökhan Buğan ile konuştuk.

Nasıl bir spordur dart? Kısaca anlatabilir misiniz?

Dartin ortaya çıkışının 1500'lere dayandığı, bugünkü halini ise 19. yüzyılın sonlarında aldığı söyleniyor. Dartin spor olarak kabul edilmesi, sporcuların daha örgütlü ve düzenli bir şekilde faaliyet göstermesi ise 20. yüzyıl başlarından itibaren gerçekleşiyor. Dart her şeyden önce çok eğlenceli bir spordur; bir nevi meditasyondur. Kolay oynanan zevkli bir oyundur ancak başarı için beceri ve antrenman şarttır. Dart oynamak için gerekli olan ekipmanların diğer birçok spor dalına kıyasla az maliyetli olması, oyunun özel bir kıyafet gerektirmemesi bu sporun hızla yayılmasını sağlıyor. Ayrıca iyi bir oyuncu olabilmek için herhangi bir yaş, cinsiyet veya vücut ölçüleri gibi özellikler taşımak gerekmiyor. Engelli bireyler, bu oyunu rahatlıkla oynayabiliyor. Dart oynamak için çok büyük alanlara da ihtiyaç yok; oyun, 3 metreye 2 metre bir alanda rahatça oynanabiliyor. Bu faktörler sebebiyle de dart kolaylıkla oynanabiliyor.

NESNELER

Her oyuncu istenilen oyun uzunluğuna bağlı olarak 301, 501, 701 ve 1001 puanla oyuna başlar. Her sıra geldiğinde oyuncu 3 dart atar, puanına ekler ve toplamda bu rakamı puanından düşer. "0" a ulaşan kişi oyunu kazanır.

PUANLAMA

- Görünür Değer
- Çifte Halka = 2x
- Üçlü Halka = 3x
- Dışarıda Kalan Halka = 25 ("The 25")
- Merkezî Nokta = 50

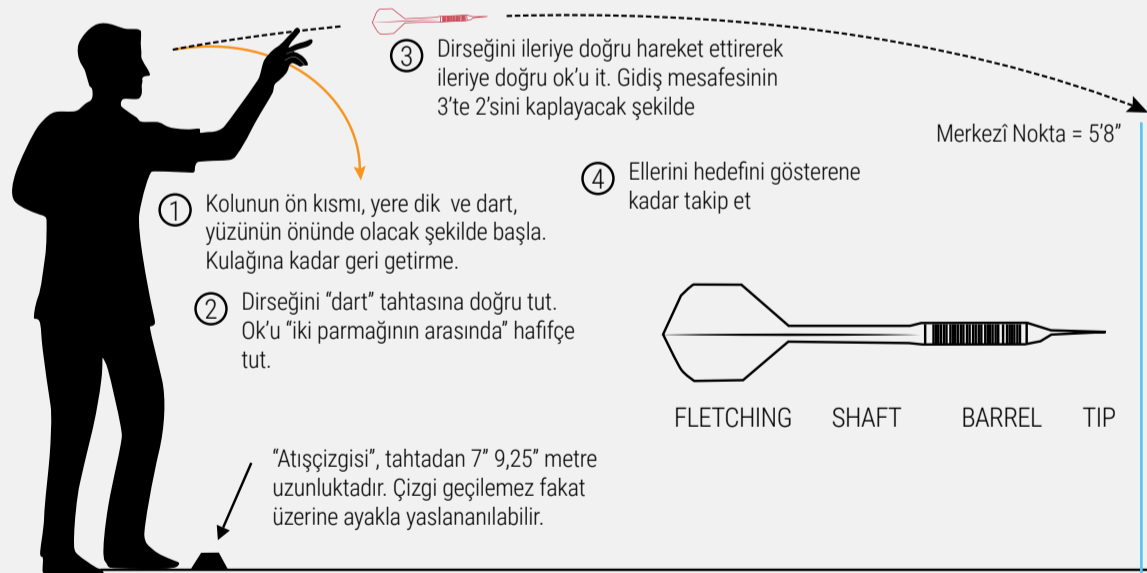
Düşen veya dış halkaya vuran dartlar için puan verilmez.

Kazanan ok, "Çifte halkaya" veya "Merkeze" yerleşmeli, puanı 0'a götürmelidir. Bu, çifte dokunuş veya oyunu kazanma olarak bilinir.

Örneğin "32" puana ulaşmak için "Çifte" 16 gerekir. 45 puanı olan bir oyuncu, 5'e bir kez, 20'ye de iki kez vurmalıdır. Bazılarında, ("Dünya Grand Prix" gibi "Çifte Dokunuş" olarak bilinen) başlamak için çift atmak gerekir.

Oyuncu 1	Oyuncu 2
32	45

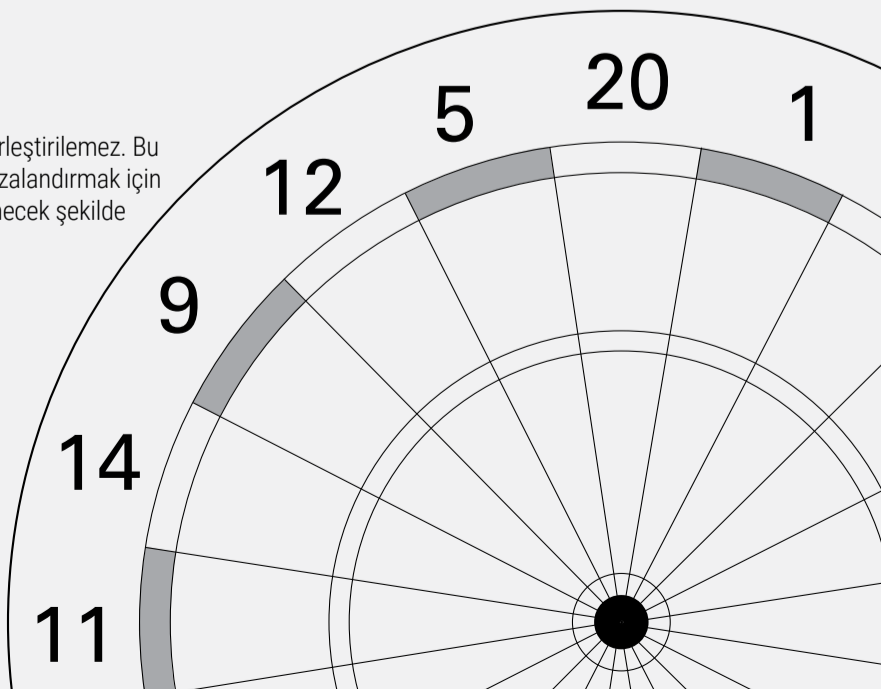
TEKNİK

Tahtadaki sayılar gelişigüzel yerleştirilemez. Bu sayılar, hatalı yapılan atışları cezalandırmak için küçük ve büyük sayılar çevrelenecek şekilde sıralanır.

Sol taraf, sağ taraftan daha cömerttir ancak yeni başlayanlar "20"yi hedeflemelidir. Dart tahtasında yüksek kalan kısımda, 20'ye iki defa vurulduğunda, bir altındaki kısma bir kez vurulduğunda ve merkezî noktaya 3 kez isabet ettirildiğinde en yüksek puan elde edilir.

Çeviri: İlyas DAĞLI

Siz nasıl tanıştınız bu sporla, hikâyenizi anlatır mısınız?

Ben de çoğu dart oyuncusu gibi bu oyuna eğlence mekânlarından ve otellerden aşındım. İlk defa bir oteldeki animasyon etkinliği sırasında oynadım. İşin gerçeği dart, o dönem hiç spor gibi gelmedi bana. Ta ki As Başkanımız Doç. Dr. Mutlu Türkmen'in Bocce Bowling Dart Federasyonu'nu kurma çalışmaları olumlu sonuç verene kadar... Kendisinin ve Bocce Millî takım antrenörü Hakkı Ünal'ın teşvikiyle bocce ve dart maceramız başladı. Hakemlik ve antrenörlük kurslarına katıldım. 2011 yılında Eskişehir'de farklı mekânlarda dart oynayan arkadaşlarla tanıştım. Bu arkadaşları bir araya getirme çalışmalarımız başladı. Şu anda ilimizde 20 ile 60 yaş arasında yaklaşık 70 dart oyuncusu mevcut. Bunun dışında ortaokul ve liselerde beden eğitimi öğretmenleri arkadaşlarımızın dart çalışmalarını da devam ediyor.

"Dartin ana vatanı Büyük Britanya'dır"

Kaç farklı çeşidi vardır ve nerederde daha popülerdir?

Dart oyunu temelde 2'ye ayrılır. Birincisi, bitki kökünden yapılmış tahtada ve çelik uçlu oklarla oynanan çelik uçlu dart, ikincisi ise elektronik dart tahtasında ve plastik uçlu oklarla oynanan elektronik dardır. Dartin ana vatanı Büyük Britanya'dır diyebiliriz. Doğal olarak da Galler, İskoçya, İrlanda, Hollanda, Almanya başta olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde ve ABD de yaygın olarak oynanır. Özellikle Almanya ve Hollanda başta olmak üzere bazı ülkelerde birçok ilkokulda da destek dersi olarak verilir.

Nasıl bir puanlama ve atış sistemi vardır?

Dart, zihinsel bir etkinlik olarak satranca benzer. Öncelikle dart tahtasını yani bordu tanımak gerekir. Board, ince teller ile merkezden en dış çembere doğru dilimlere ayrılmıştır. Her dilimin sahip olduğu rakamsal değer dış çerçeve kenarında belirtilmiştir. En merkezde iç içe iki daire bulunur. Buraya bull denir. Bull kendi içinde iki kısımdan oluşur; yeşil renkli dış çevre ve iç merkez. Merkezin sayısal değeri 25, merkezin merkezi olan kırmızı alanın sayısal değeri ise 50'dir. Dolayısıyla kırmızı alan yeşil kısmın 2 katı, yani double'dir. Merkezden

dışarı doğru açıldıkça orta kısımda bir çember daha bulunur. Buraya triple alanı denir. Bulunduğu dilimdeki sayının 3 katı anlamına gelir. Örneğin; 3'ün bulunduğu dilimde iç çembere isabet ettirildiğinde 9 puan alınmış olur. En dış çevrede puan tablosunun bitiminde bir çember daha yer alır. Burası da double alanıdır. Burası da triple'da olduğu gibi içinde bulunduğu alanın 2 katı anlamı taşır. Örneğin; 12'ye denk gelen en dış çember içi vurulursa $2 \times 12 = 24$ puan veya 2 adet 12 vurulmuş sayılır. Bunların dışında kalan her alan değersizdir veya bir başka deyişle sıfır puana karşılık gelir. Bir sayının bulunduğu triple veya double dışındaki herhangi bir alan vurulduğunda ise single yani o sayının kendisi değerinde puan kazanılmış olur.

“Yüzlerce oyun stratejisi geliştirilebilir”

Dart sporunda oyun kazanmak için neler yapılabilir?

Maçlar genelde Bo3 veya Bo5 şeklinde oynanır. Bunların açılımı, Best Of 3 ve Best Of 5 şeklindedir. Her set, leg diye adlan-

dırılır. Bo3'de, 3 Set'ten 2'sini kazanan maçın galibi olur. Bo5 için de en iyi 5, yani 5 set içinden 3 alan galip gelir. (3-2, 3-1 veya 3-0 gibi). Oyun 301, 501, 701 gibi sayılardan düşerek ve sıfırlamak suretiyle bitirilir. Özel bir kural konulmamışsa çift katı halkası vurularak oyun bitirilmelidir. Bu yüzden oyuncu 170 kaldıktan sonra 3 okla bitirme stratejisi geliştirmelidir. 170 sayısı 3 okla bitirilebilecek en yüksek sayıdır. Oyuncu, sürekli olarak devam eden atışlarında oku nereye atacağını, atmadığı takdirde hangi alternatif sayıları atacağını planlayarak yüzlerce oyun stratejisi üretebilir.

Başarılı bir dart sporcusu nasıl olunur?

Başarılı olmak, doğal olarak herkesin temel hedefidir. Ancak başarı kimileri için kendiliğinden elde edilmişçesine kolayken; kimileri için bir türlü ulaşamayacak kadar zor bir süreci beraberinde getirir. Her spor dalında olduğu gibi, başarılı bir dart sporcusu olabilmek için de planlı çalışmaya, disiplin, sabır, hırs ve motivasyon

önemlidir. Yarışma sırasında dartçı kısa sürede karar verebilmeli, bu kararı nasıl uygulayacağını planlamalı ve atışını yapmalıdır. Eğer başarılı bir atış yapamazsa burada stres kontrolü devreye girmeli ve bir sonraki atışı nasıl yapacağını planlamalı ve strateji geliştirmelidir. Bu da maç esnasında yoğun bir zihinsel aktivite gerektirir. Bu yönüyle dart, satranca benzetilir ve ayakta oynanan satranç olarak ifade edilir. Matematiksel zekânın gelişimine olağanüstü katkı sağlar.

“Dart, stresten uzaklaştırır”

Psikolojik olarak rahatlama sağlayan bir spor mudur?

Dart, bireyin zihinsel yorgunluklarını atması, iş hayatının stresinden uzaklaşabilmesi için etkili bir araçtır. Antrenmanda veya oyun esnasında sadece oyuna odaklanırsınız ve rakibinizin oyun stratejisine karşı stratejiler geliştirirsiniz. Kafanızda sürekli sayılar uçuşur ve çıkışı düşünürsünüz. Bu nedenle tamamen dış olaylardan uzaklaşırsınız. Hayata, dart oynadığınız süre boyunca mola vermiş

olursunuz; stresten uzaklaşırsınız.

Federasyonumuz ne zaman kuruldu, nasıl çalışmalar yapıyor?

Türkiye Bocce, Bowling ve Dart Federasyonu 18 Ekim 2004 tarihli MDK kararı ile kurulmuştur. Daha önce uzun yıllar Herkes İçin Spor, Beyzbol, Avcılık ve Atıcılık gibi federasyonların bünyesinde etkinliklerini sürdürmüş olan bocce, bowling ve dart sporları, bu tarihten itibaren bir çatı altında toplanmıştır. 24 Mart 2005 tarihinde yapılan seçimde MDK üyelerinin tümünün oylarını alan Ahmet Recep Tekcan, Bocce, Bowling ve Dart Federasyon Başkanı olmuştur. 22 Ocak 2006 tarihinde ise federasyon 26057 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan kanunla özerkleştirilmiştir.

“Lise ve ortaokul Türkiye Şampiyonları düzenlendi”

Bir çatı altında toplanan Bocce Bowling ve Dart Federasyonu ne gibi çalışmalar yapıyor?

Federasyonumuz öncelikle alt yapı çalışmalarına önem veriyor. Özellikle okul çağındaki çocuklar ve gençler arasında yayılmasına

yönelik çalışmalara öncelik veriliyor. 2015 yılında dart, ilk defa okul sporları arasında yer aldı. Pilot bölge uygulaması ile 17 il bazında yapılan seçimlerde birinci olan liseler, Liseler Dart Türkiye Şampiyonası'na katıldı. 2016 yılı itibarıyla pilot bölge uygulaması kalktı ve Türkiye Şampiyonası'nda bütün şehirler katılabiliyor. Bir diğer önemli gelişme ise liselerin yanı sıra ilk defa Ortaokullar Dart Türkiye Şampiyonası düzenlendi. Bilgi kadarı ile bu dünyada bir ilk.

Peki, siz yılın hangi döneminde, hangi statüdeki müsabakalara katılıyorsunuz?

Yarışmalar genelde ekim ayında başlıyor. Toplam altı Türkiye Şampiyonası sıralama serisi oynanıyor ve bu seriler Ustalar Turnuvası ile son buluyor. Yarışmalar, yaş gruplarına göre yıldızlar, gençler, büyükler kategorilerinde yapıyor. Ayrıca Kulüpler Türkiye Şampiyonası ve Ortaokullar ve Liseler Türkiye Şampiyonası ve il maçları yapılıyor. Haziran ayında tüm resmî turnuvalar bitiyor.

GORSELLER

<https://tr.pinterest.com/pin/126452702010835567/>
<http://www.bilmediginseyler.com/wp-content/uploads/2015/12/dart1-1024x250.png>

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Ligi ve 2. Ligi şampiyonları belli oldu

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. ve 2. Lig müsabakaları çekişmeli geçen maçların ardından şampiyonların belirlenmesiyle son buldu.

2016-2017 şampiyonu İ.İ.B.F oldu

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Ligi, Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Hukuk Fakültesi arasında oynanan karşılaşma ile sona erdi. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, karşılaşmadan 5-0'lık galibiyetle ayrılarak puanını 16'ya çıkardı ve 2016-2017 sezonunda Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Ligi'ni şampiyon olarak tamamladı.

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Ligi'nde Eskişehir Meslek Yüksekokulu (EMYO) ve Eğitim Fakültesi takımları 13 puan topladı. Eskişehir Meslek Yüksekokulu, Eğitim Fakültesine ikili averaj ile üstünlük sağlayarak 2. sırada yer aldı. Geçen yılın şampiyonu Eğitim Fakültesi, bu sezonu 3. sırada tamamladı.

Çıktığı son karşılaşmayı kazandığı takdirde şampiyonluk ipini göğüsleyecek olan Hukuk Fakültesi, İ.İ.B.F.'ye mağlup olarak Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Ligi'ni 4. sırada tamamladı. Hırcılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, 2016-2017 sezonunda ligin kaderini belirleyen son hafta galibiyeti-

ni almış olmasına rağmen 5. basamakta yer alırken; Porsuk M.Y.O 6. oldu.

Son 2 sırada yer alarak Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Ligi'ne düşen takımlar ise Edebiyat Fakültesi ile Yunusemre M.Y.O oldu.

2. Lig şampiyonu Mühendislik Fakültesi

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Ligi şampiyonluk maçı, Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda oynandı. Mühendislik Fakültesi ile Fen Fakültesi arasında oynanan karşılaşmayı Mühendislik Fakültesi Erkam Develi(2) ve Berk Hürsoy'un golleri ile 3-0 kazanan şampiyon oldu.

Maçın ilk dakikalarına rakip yarı sahada baskıyla başlayan Mühendislik Fakültesi maçın henüz 7. dakikasına öne geçmeyi başardı. Berk Hürsoy'un pasıyla kaleci ile karşı karşıya kalan Erkam Develi topu ağlarla buluşturarak ilk yarının sonucunu belirledi. İkinci yarının başında daha istekli bir görüntü sergileyen Fen Fakültesi yaptığı kanat akınlarıyla skor üretmeye çalıştı ama başarılı olamadı. Maçın 60. dakikasında Berk'in ceza sahasında yerde kalmasıyla hakem penaltı noktasını gösterdi. Penaltı da topun başına geçen Berk Hürsoy topu ağlarla buluşturarak takımını 2-0 öne geçirdi. 2. golün ardından direnci düşmeye

başlayan Fen Fakültesi maçın yıldıza Erkam'ı durduramadı. Maçın 68. dakikasında defanstan gelen uzun topu kontrol etmeyi başaran Erkam, topu klas şekilde kalecinin üstünden ağlarla buluşturarak takımını şampiyonluğa ulaştırdı.

Karşılaşmanın sonunda gerçekleştirilen madalya töreni ile Mühendislik Fakültesi şampiyonluk kupasını müzesine götürürken, Fen Fakültesi ikincilik kupasını almayı başardı. Gruplardan çıkmayı başardıktan sonra play-off'larda rakiplerini elemeye başaran Mühendislik Fakültesi ile Fen Fakültesi önümüzdeki sezon 1. Lig'de mücadele edecek. ▀

Mühendislik Fakültesi

